

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงปริมาณของมโนทัศน์สังคมนิยมที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมนิยมชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

ข้อมูลที่ไต่จากการวิเคราะห์คิดเป็นร้อยละ แล้วนำมาเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง โดยเสนอผลตามลำดับดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 มโนทัศน์สังคมนิยมที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมนิยม ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 - ม.3) คิดเป็นร้อยละแสดงไว้ในตารางที่ 1-3
- ตอนที่ 2 ความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมนิยมที่กำหนดกับจุดประสงค์ของหลักสูตรสังคมนิยม ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 - ม.3) คิดเป็นร้อยละแสดงไว้ในตารางที่ 4-6
- ตอนที่ 3 วิธีการนำเสนอ มโนทัศน์สังคมนิยมในหนังสือเรียนสังคมนิยม ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 - ม.3) คิดเป็นร้อยละแสดงไว้ในตารางที่ 7-9

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1. มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก ที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง ประเทศของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก							
		1		2		3		4	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
บทนำ การจำแนกชาติพันธุ์มนุษย์	10	-	-	-	-	-	-	-	-
1 ชาติไทยและแหล่งกำเนิด	16	-	-	-	-	-	-	14	87.50
2 การสถาปนาอาณาจักรแรก ๆ	15	-	-	-	-	-	-	15	100
3 อาณาจักรสุโขทัยกับความเป็นเมืองมั่นมั่นคงของชาติ	23	2	8.69	-	-	-	-	23	100
4 ภูมิศาสตร์กายภาพของประเทศไทย	29	-	-	-	-	-	-	-	-
5 ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศไทย	42	-	-	-	-	1	2.38	-	-
6 การปฏิรูปที่ดินและสหกรณ์	45	11	24.44	-	-	3	6.67	1	2.22
7 การคมนาคมขนส่งและการสื่อสารในประเทศไทย	39	-	-	-	-	-	-	-	-
8 ประชากรของประเทศไทย	33	2	6.06	1	3.03	1	3.03	-	-
9 การเข้าใจแผนที่	25	-	-	-	-	-	-	-	-
10 อิทธิพลของมอญ ขอม อินเดียและจีนต่อวัฒนธรรมไทย	18	3	16.66	-	-	6	33.33	6	33.33
11 โครงสร้างของสังคมไทย	28	7	25.00	-	-	6	21.42	-	-
12 วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต	14	12	85.17	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 1 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก ที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง ประเทศของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก							
		1		2		3		4	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
13 ขนบธรรมเนียมประเพณี	36	18	30.86	-	-	8	44.44	7	38.88
14 ความเป็นมาของสถาบันการปกครองของไทย	38	6	15.78	32	84.21	4	10.52	19	50.00
15 การปกครองแบบประชาธิปไตยและวัฒนธรรมของสังคม ประชาธิปไตย	27	10	37.03	16	59.29	2	7.40	1	3.70
16 พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย	26	6	23.01	20	76.92	7	26.92	4	15.38
17 บทบาทและหน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข	26	10	38.46	15	57.69	4	15.38	-	-
18 ประชาชนกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	90	-	-	-	-	23	25.55	-	-
19 ประชาชนกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและ สมบัติของชาติ	17	-	-	-	-	17	100	-	-
20 ความมั่นคงของชาติ	41	13	31.70	1	2.43	32	78.04	3	7.31
21 พระพุทธศาสนา	19	7	36.84	-	-	-	-	-	-
22 การดำเนินชีวิตของพุทธศาสนิกชน	41	19	46.34	-	-	2	4.87	10	24.39

ตารางที่ 1 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก ที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง ประเทศของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก							
		1		2		3		4	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
23 พุทธศาสนาพืธี	34	11	32.35	-	-	5	14.70	1	2.94
24 ศาสนากับแนวทางดำเนินชีวิตของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย	14	1	7.14	-	-	-	-	-	-
25 ขรรคมเพื่อเตือนสติ	52	29	55.76	-	-	-	-	-	-
รวม	798	167	20.92	85	10.69	121	15.16	104	13.03

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก ที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง ประเทศของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก							
		5		6		7		8	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
บทนำ การจำแนกชาติพันธุ์มนุษย์	10	1	10.00	10	100	-	-	-	-
1 ชนชาติไทยและแหล่งกำเนิด	16	-	-	16	100	1	6.25	-	-
2 การสถาปนาอาณาจักรแรก ๆ	15	-	-	12	80.00	1	6.67	1	6.67
3 อาณาจักรสุโขทัยกับความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของชาติ	23	-	-	16	69.36	-	-	5	21.73
4 ภูมิศาสตร์กายภาพของประเทศไทย	29	2	6.89	-	-	29	100	-	-
5 ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศไทย	42	42	100	5	11.90	40	95.23	-	-
6 การปฏิรูปที่ดินและสหกรณ์	45	12	26.66	29	64.44	8	17.77	-	-
7 การคมนาคมขนส่งและการสื่อสารในประเทศไทย	39	3	7.69	21	53.84	6	15.38	-	-
8 ประชากรของประเทศไทย	33	28	84.84	33	100	-	-	-	-
9 การเข้าใจแผนที่	25	-	-	-	-	4	16.00	-	-
10 อิทธิพลของมอญ ขอม อินเดียนและจีนต่อวัฒนธรรมไทย	18	-	-	3	16.66	3	16.66	5	27.77
11 โครงสร้างของสังคมไทย	28	2	7.14	3	10.71	17	60.71	1	3.57
12 วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต	14	1	7.14	6	42.85	11	78.58	3	21.42

ตารางที่ 1 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก ที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง ประเทศของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก							
		5		6		7		8	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
13 ขนบธรรมเนียมประเพณี	36	1	5.55	2	11.11	24	66.66	1	2.77
14 ความเป็นมาของสถาบันการปกครองของไทย	38	-	-	3	7.89	4	10.52	-	-
15 การปกครองแบบประชาธิปไตยและวัฒนธรรมของสังคม ประชาธิปไตย	27	1	3.70	-	-	5	18.51	2	7.40
16 พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย	26	-	-	1	3.84	8	30.76	1	3.84
17 บทบาทและหน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข	26	-	-	-	-	1	3.84	3	11.53
18 ประชาชนกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	90	77	85.55	23	25.55	24	26.66	-	-
19 ประชาชนกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและ สมบัติของชาติ	17	-	-	2	11.76	-	-	1	5.88
20 ความมั่นคงของชาติ	41	5	12.19	18	43.90	14	34.14	-	-
21 พระพุทธศาสนา	19	-	-	11	57.89	2	10.52	-	-
22 การดำเนินชีวิตของพุทธศาสนิกชน	41	-	-	21	51.21	12	29.26	-	-

ตารางที่ 1 มโนทัศน์สังคมนิยมศึกษาหลัก ที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง ประเทศของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมนิยมศึกษาหลัก							
		5		6		7		8	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
23 พุทธศาสนาพิธี	34	-	-	4	11.76	7	20.58	-	-
24 ศาสนากับแนวทางดำเนินชีวิตของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย	14	-	-	-	-	1	7.14	-	-
25 ขรรคมเพื่อเตือนสติ	52	-	-	25	48.07	6	11.53	-	-
รวม	798	175	21.92	264	33.08*	228	28.57	23	2.88*

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก ที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง ประเทศของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ย่อ ย่อ	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก				รวม	
		9		10		ทั้ง สิ้น	ร้อยละ
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ		
บทนำ การจำแนกชาติพันธุ์มนุษย์	10	-	-	-	-	11	11.00
1 ชนชาติไทยและแหล่งกำเนิด	16	-	-	5	31.25	36	22.50
2 การสถาปนาอาณาจักรแรก ๆ	15	1	6.67	5	33.33	35	23.33
3 อาณาจักรสุโขทัยกับความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของชาติ	23	4	17.39	-	-	50	21.73
4 ภูมิศาสตร์กายภาพของประเทศไทย	29	-	-	5	17.24	36	12.41
5 ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศไทย	42	-	-	9	21.42	97	23.09
6 การปฏิรูปที่ดินและสหกรณ์	45	1	2.22	-	-	65	14.44
7 การคมนาคมขนส่งและการสื่อสารในประเทศไทย	39	-	-	9	23.07	39	10.00*
8 ประชากรของประเทศไทย	33	2	6.06	4	12.12	71	21.51
9 การเข้าใจแผนที่	25	-	-	25	100	29	11.60
10 อิทธิพลของมอญ ขอม จีน เขมร และจีนต่อวัฒนธรรมไทย	18	18	100	-	-	44	24.44
11 โครงสร้างของสังคมไทย	28	6	21.42	-	-	42	15.00
12 วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต	14	13	92.85	-	-	46	32.85*

ตารางที่ 1 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก ที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง ประเทศของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก				รวม ทั้งสิ้น	ร้อยละ
		9		10			
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ		
13 ขนบธรรมเนียมประเพณี	36	31	86.11	-	-	92	25.55
14 ความเป็นมาของสถาบันการปกครองของไทย	38	3	7.89	1	2.63	72	18.95
15 การปกครองแบบประชาธิปไตยและวัฒนธรรมของสังคม ประชาธิปไตย	27	-	-	-	-	37	13.70
16 พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย	26	-	-	-	-	47	18.07
17 บทบาทและหน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข	26	-	-	-	-	33	12.69
18 ประชาชนกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	90	-	-	-	-	147	16.33
19 ประชาชนกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและ สมบัติของชาติ	17	1	5.88	-	-	21	12.35
20 ความมั่นคงของชาติ	41	6	14.63	-	-	91	21.19
21 พระพุทธศาสนา	19	19	100	-	-	39	20.52
22 การดำเนินชีวิตของพุทธศาสนิกชน	41	40	97.56	-	-	104	25.36

ตารางที่ 1 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก ที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง ประเทศของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก				รวม ทั้งสิ้น	ร้อยละ
		9		10			
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ		
23 พุทธศาสนาพิธี	34	34	100	-	-	62	18.23
24 ศาสนากับแนวทางดำเนินชีวิตของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย	14	12	85.71	-	-	14	10.00*
25 ขรรคมเพื่อเตือนสติ	52	52	100	-	-	112	21.53
รวม	798	243	30.45	63	7.94	1473	18.45

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 มีโน้ตค้นสังคัมศึกษาที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคัมศึกษาชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น (ม.1 - ม.3)

จากตารางที่ 1 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่าเนื้อหารายวิชาของหนังสือเรียน
สังคัมศึกษา "ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีมีโน้ตค้นสังคัมศึกษาหลัก คิดเป็นร้อยละ
18.45

เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่า เนื้อหารายวิชาที่มีมีโน้ตค้นสังคัมศึกษาหลัก ที่กำหนดมากที่สุด
ที่สุด คือ เนื้อหารายวิชาเรื่อง "วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต" คิดเป็นร้อยละ 32.85 และที่
พบว่า มีมีโน้ตค้นสังคัมศึกษาที่กำหนดน้อยที่สุด คือ เนื้อหารายวิชาเรื่อง "การคมนาคม
ขนส่งและการสื่อสารในประเทศไทย" และเนื้อหารายวิชาเรื่อง "ศาสนากับแนวทางดำเนิน
ชีวิตของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย" คิดเป็นร้อยละ 10.00

ถ้าพิจารณา แต่ละมีโน้ตค้นสังคัมศึกษาหลักปรากฏว่า ในหนังสือเรียนสังคัมศึกษา ส 101
ส 102 "ประเทศของเรา" มีมีโน้ตค้นสังคัมศึกษาข้อที่ 6 คือ "การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์
ในการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศ" มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 33.08 มีมีโน้ตค้นสังคัมศึกษาข้อที่
9 คือ "ศาสนาและวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิต" รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 30.45 และมี
มีโน้ตค้นสังคัมศึกษาข้อที่ 8 คือ "ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ในประชาคม
ของโลก" น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 2.88

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง เพื่อนบ้านของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก							
		1		2		3		4	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
บทนำ	11	-	-	-	-	1	9.09	-	-
1 ลักษณะทั่วไปของทวีปเอเชีย	13	-	-	-	-	-	-	-	-
2 แหล่งอารยธรรมในเอเชีย	20	-	-	-	-	-	-	-	-
3 ลักษณะการเมืองการปกครอง	19	4	21.05	11	57.89	-	-	3	15.78
4 แหล่งอารยธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	20	-	-	-	-	-	-	1	5.00
5 เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก่อนการขยายตัวของชนชาติตะวันตก	20	-	-	-	-	1	5.00	-	-
6 การขยายตัวของชนชาติตะวันตกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	23	-	-	-	-	-	-	-	-
7 ที่ตั้ง ลักษณะภูมิประเทศ และลักษณะภูมิอากาศ	14	-	-	-	-	-	-	-	-
8 ทรัพยากรธรรมชาติ	14	-	-	-	-	7	50.00	-	-
9 การใช้ทรัพยากรและปัญหาซึ่งเกิดจากการใช้ทรัพยากร	11	-	-	-	-	7	63.63	-	-
10 ลักษณะทางเศรษฐกิจ	12	-	-	-	-	-	-	-	-
11 ประชากร	25	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 2 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง เพื่อนบ้านของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก							
		1		2		3		4	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
12 ลักษณะทางภูมิศาสตร์กายภาพและเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	150	-	-	-	-	-	-	-	-
13 การเข้าใจแผนที่	22	-	-	-	-	-	-	-	-
14 ลักษณะวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของประชาชน	22	-	-	-	-	-	-	-	-
15 ศาสนาและแนวทางการดำเนินชีวิต	36	-	-	-	-	-	-	-	-
16 ประเพณี	17	2	11.76	-	-	6	35.29	-	-
17 ลักษณะการเมืองการปกครอง	32	-	-	-	-	-	-	32	100
18 ลักษณะสังคมและสภาพทางเศรษฐกิจ	20	-	-	-	-	-	-	20	100
19 ความเจริญรุ่งเรืองทางวัฒนธรรม	7	3	42.85	-	-	-	-	7	100
20 ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับต่างประเทศ	27	-	-	-	-	-	-	-	-
21 บทบาทและหน้าที่ของพลเมืองในท้องถิ่น	36	20	55.55	14	38.88	11	30.55	2	5.55
22 สิทธิและหน้าที่ของพลเมืองตามกฎหมาย	47	33	70.21	14	29.78	5	10.63	-	-
23 คุณธรรมและจริยธรรมของพลเมือง	34	33	97.05	1	2.94	7	20.58	-	-

ตารางที่ 2 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง เพื่อนบ้านของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก							
		1		2		3		4	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
24 ความมั่นคงของชาติ	38	12	31.57	6	15.78	38	100	-	-
25 สงครามโลกครั้งที่ 2 กับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	11	-	-	-	-	-	-	-	-
26 ปัญหาปัจจุบันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	10	-	-	-	-	-	-	-	-
27 สหประชาชาติ	13	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	724	107	14.77	46	6.35*	83	11.46	65	8.97

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง เพื่อนบ้านของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก							
		5		6		7		8	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
บทนำ	11	7	63.63	3	27.27	1	9.09	4	36.36
1 ลักษณะทั่วไปของทวีปเอเชีย	13	5	38.46	-	-	6	46.15	12	92.30
2 แหล่งอารยธรรมในเอเชีย	20	2	10.00	-	-	7	35.00	20	100
3 ลักษณะการเมืองการปกครอง	19	-	-	1	5.26	-	-	8	42.10
4 แหล่งอารยธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	20	-	-	2	10.00	-	-	20	100
5 เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก่อนการขยายตัวของชนชาติตะวันตก	20	-	-	1	5.00	-	-	20	100
6 การขยายตัวของชนชาติตะวันตกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	23	4	17.39	3	13.04	-	-	21	91.30
7 ที่ตั้ง ลักษณะภูมิประเทศ และลักษณะภูมิอากาศ	14	1	7.14	-	-	1	7.14	10	71.42
8 ทรัพยากรธรรมชาติ	14	13	92.85	-	-	14	100	9	64.28
9 การใช้ทรัพยากรและปัญหาซึ่งเกิดจากการใช้ทรัพยากร	11	11	100	1	9.09	8	72.72	-	-
10 ลักษณะทางเศรษฐกิจ	12	12	100	-	-	11	91.66	-	-
11 ประชากร	25	25	100	1	4.00	-	-	-	-

ตารางที่ 2 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง เพื่อนบ้านของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก							
		5		6		7		8	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
12 ลักษณะทางภูมิศาสตร์กายภาพและเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	150	90	60.00	2	1.33	78	52.00	123	82.00
13 การเข้าใจแผนที่	22	-	-	-	-	-	-	-	-
14 ลักษณะวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของประชาชน	22	-	-	2	9.09	-	-	22	100
15 ศาสนาและแนวทางการดำเนินชีวิต	36	-	-	-	-	-	-	-	-
16 ประเพณี	17	-	-	-	-	2	11.76	15	88.23
17 ลักษณะการเมืองการปกครอง	32	-	-	1	3.12	-	-	1	3.12
18 ลักษณะสังคมและสภาพทางเศรษฐกิจ	20	3	15.00	-	-	4	20.00	-	-
19 ความเจริญรุ่งเรืองทางวัฒนธรรม	7	-	-	-	-	3	42.85	-	-
20 ความสัมพันธ์ระหว่างอุษากับต่างประเทศ	27	-	-	1	3.70	-	-	25	92.59
21 บทบาทและหน้าที่ของพลเมืองในท้องถิ่น	36	7	19.44	12	33.33	12	33.33	-	-
22 สิทธิและหน้าที่ของพลเมืองตามกฎหมาย	47	-	-	-	-	1	2.12	-	-
23 คุณธรรมและจริยธรรมของพลเมือง	34	-	-	32	94.11	4	11.76	-	-

ตารางที่ 2 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง เพื่อนบ้านของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก							
		5		6		7		8	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
24 ความมั่นคงของชาติ	38	-	-	6	15.78	-	-	1	2.63
25 สงครามโลกครั้งที่ 2 กับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	11	3	27.27	2	18.18	-	-	10	90.90
26 ปัญหาปัจจุบันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	10	5	50.00	2	20.00	-	-	10	100
27 สหประชาชาติ	13	4	30.76	12	92.30	2	15.38	13	100
รวม	724	192	26.51	84	11.60	154	21.27	344	47.51*

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง เพื่อนบ้านของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ย่อ	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก				รวม ทั้งสิ้น	ร้อยละ
		9		10			
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ		
บทนำ	11	1	9.09	-	-	17	15.45
1 ลักษณะทั่วไปของทวีปเอเชีย	13	2	15.38	1	7.69	26	20.00
2 แหล่งอารยธรรมในเอเชีย	20	18	90.00	4	20.00	51	25.50
3 ลักษณะการเมืองการปกครอง	19	-	-	-	-	27	14.21
4 แหล่งอารยธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	20	9	45.00	-	-	32	16.00
5 เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก่อนการขยายตัวของชนชาติตะวันตก	20	5	25.00	-	-	27	13.50
6 การขยายตัวของชนชาติตะวันตกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	23	2	8.69	2	8.69	32	13.91
7 ที่ตั้ง ลักษณะภูมิประเทศ และลักษณะภูมิอากาศ	14	-	-	3	21.42	15	10.71
8 ทรัพยากรธรรมชาติ	14	-	-	-	-	43	30.71*
9 การใช้ทรัพยากรและปัญหาซึ่งเกิดจากการใช้ทรัพยากร	11	-	-	-	-	27	24.54
10 ลักษณะทางเศรษฐกิจ	12	-	-	-	-	23	19.16
11 ประชากร	25	-	-	5	20.00	31	12.40

ตารางที่ 2 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง เพื่อนบ้านของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก				รวม ทั้งสิ้น	ร้อยละ
		9		10			
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ		
12 ลักษณะทางภูมิศาสตร์กายภาพและเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	150	-	-	17	11.33	310	20.66
13 การเข้าใจแผนที่	22	-	-	22	100	22	10.00
14 ลักษณะวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของประชาชน	22	6	27.27	-	-	30	13.63
15 ศาสนาและแนวทางการดำเนินชีวิต	36	36	100	-	-	36	10.00
16 ประเพณี	17	16	94.11	-	-	41	24.11
17 ลักษณะการเมืองการปกครอง	32	1	3.12	-	-	35	10.93
18 ลักษณะสังคมและสภาพทางเศรษฐกิจ	20	3	15.00	1	5.00	31	15.50
19 ความเจริญรุ่งเรืองทางวัฒนธรรม	7	7	100	-	-	20	28.37
20 ความสัมพันธ์ระหว่างอุษุขชาติต่างประเทศ	27	-	-	1	3.70	27	10.00*
21 บทบาทและหน้าที่ของพลเมืองในท้องถิ่น	36	-	-	-	-	78	21.66
22 สิทธิและหน้าที่ของพลเมืองตามกฎหมาย	47	-	-	-	-	53	11.27
23 คุณธรรมและจริยธรรมของพลเมือง	34	21	61.76	-	-	98	28.82

ตารางที่ 2 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง เพื่อนบ้านของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก				รวมทั้งสิ้น	ร้อยละ
		9		10			
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ		
24 ความมั่นคงของชาติ	38	-	-	-	-	63	16.57
25 สงครามโลกครั้งที่ 2 กับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	11	-	-	1	9.09	16	14.54
26 ปัญหาปัจจุบันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	10	-	-	-	-	17	17.00
27 สมาคมอาเซียน	13	-	-	-	-	31	23.84
รวม	724	127	17.54	57	7.87	1259	17.38

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 2 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่า เนื้อหารายวิชาของหนังสือเรียน
 สังคมศึกษา "เพื่อนบ้านของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีมีโนทัศน์สังคมศึกษาหลักคิดเป็น
 ร้อยละ 17.38

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เนื้อหารายวิชาที่มีมีโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่กำหนดมากที่สุด
 คือ เนื้อหารายวิชาเรื่อง "ทรัพยากรธรรมชาติ" คิดเป็นร้อยละ 30.71 และที่พบว่า มี
 มีโนทัศน์หลักสังคมศึกษาที่กำหนดน้อยที่สุด คือ เนื้อหารายวิชาเรื่อง "การเข้าใจแผนที่"
 "ศาสนาและแนวทางในการดำเนินชีวิต" และเนื้อหารายวิชาเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่าง
 อพยพย้ายถิ่นต่างประเทศ" คิดเป็นร้อยละ 10.00

ถ้าพิจารณาแต่ละมีโนทัศน์สังคมศึกษาหลักปรากฏว่า หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส 201
 ส 202 "เพื่อนบ้านของเรา" มีมีโนทัศน์สังคมศึกษา ข้อที่ 8 คือ "ความสัมพันธ์ระหว่าง
 ประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ในประชาคมของโลก" มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 47.51 มี
 มีโนทัศน์สังคมศึกษาข้อที่ 5 คือ "ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต" รองลงมาคิดเป็นร้อยละ
 26.51 และมีมีโนทัศน์สังคมศึกษาข้อที่ 2 คือ "ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย" น้อย
 ที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.35

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง โลกของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เนื้อหาวิชา	จำนวน ย่อ	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก							
		1		2		3		4	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1 บทนำ	27	-	-	-	-	-	-	-	-
2 ลักษณะทางกายภาพและการกระจายประชากร	155	-	-	-	-	4	2.58	-	-
3 ลักษณะทางเศรษฐกิจ	123	-	-	-	-	-	-	-	-
4 ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์	40	-	-	-	-	-	-	-	-
5 ลักษณะทางการเมือง	39	3	7.69	32	82.05	1	2.56	-	-
6 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม	40	2	5.00	-	-	-	-	-	-
7 ลักษณะทางกายภาพและการกระจายประชากร	74	-	-	-	-	-	-	-	-
8 ลักษณะทางเศรษฐกิจ	62	-	-	-	-	-	-	-	-
9 ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์	25	-	-	-	-	-	-	-	-
10 ลักษณะทางการเมือง	35	-	-	-	-	-	-	-	-
11 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม	28	-	-	-	-	-	-	-	-
12 ลักษณะทางกายภาพและการกระจายประชากร	110	-	-	-	-	-	-	-	-
13 ลักษณะทางเศรษฐกิจ	82	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 3 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง โลกของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก							
		1		2		3		4	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
14 ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์	40	-	-	-	-	-	-	-	-
15 ลักษณะทางการเมือง	34	-	-	-	-	-	-	-	-
16 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม	54	-	-	-	-	-	-	-	-
17 ประวัติศาสตร์ไทยในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ	42	12	28.57	-	-	19	45.23	23	54.76
18 ไทยกับการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงประเทศให้ทันสมัย	39	8	20.51	-	-	10	25.64	28	71.79
19 การพัฒนาประเทศ	42	8	19.04	10	23.80	15	35.71	27	64.28
20 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม	21	11	52.38	1	4.76	2	9.52	19	90.47
21 จริยธรรมกับการพัฒนาประเทศ	27	27	100	3	11.11	10	37.03	1	3.70
22 ความมั่นคงของชาติ	48	9	18.75	1	2.08	26	54.16	10	20.83
23 ปัญหาประชากรและคุณภาพชีวิต	26	-	-	-	-	-	-	-	-
24 ปัญหาสิ่งแวดล้อม	48	-	-	-	-	19	39.58	-	-
25 ปัญหาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	29	-	-	-	-	1	3.44	-	-

ตารางที่ 3 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง โลกของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก							
		1		2		3		4	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
26 ปัญหาเศรษฐกิจและการเมือง	50	-	-	-	-	-	-	-	-
27 ปัญหาวิบชกรรม	27	-	-	-	-	-	-	-	-
28 การเข้าใจแผนที่	27	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	1394	80	5.73	47	3.37*	106	7.67	109	7.74

หมายเหตุ บทที่ 1 - 6   โลกกลุ่มที่ 1
 บทที่ 7 - 11   โลกกลุ่มที่ 2
 บทที่ 12 - 16   โลกกลุ่มที่ 3

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง โลกของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก							
		5		6		7		8	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1 บทนำ	27	2	7.40	6	22.22	-	-	27	100
2 ลักษณะทางกายภาพและการกระจายประชากร	155	49	31.61	19	12.25	42	27.09	127	81.93
3 ลักษณะทางเศรษฐกิจ	123	123	100	10	8.13	99	80.48	30	24.39
4 ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์	40	5	12.50	19	47.50	4	10.00	38	95.00
5 ลักษณะทางการเมือง	39	-	-	1	2.56	-	-	33	84.61
6 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม	40	-	-	15	37.50	-	-	36	90.00
7 ลักษณะทางกายภาพและการกระจายประชากร	74	41	55.40	3	4.05	24	32.43	54	72.97
8 ลักษณะทางเศรษฐกิจ	62	57	91.93	2	3.22	47	75.80	36	58.06
9 ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์	25	-	-	2	8.00	-	-	21	84.00
10 ลักษณะทางการเมือง	35	-	-	-	-	-	-	35	100
11 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม	28	2	7.14	2	7.14	-	-	25	89.28
12 ลักษณะทางกายภาพและการกระจายประชากร	110	54	49.09	7	6.36	39	35.45	91	82.72
13 ลักษณะทางเศรษฐกิจ	82	80	97.56	-	-	50	60.97	2	87.50

ตารางที่ 3 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง โลกของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก							
		5		6		7		8	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
14 ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์	40	-	-	3	7.50	-	-	35	87.50
15 ลักษณะทางการเมือง	34	3	8.82	1	2.94	-	-	34	100
16 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม	54	5	9.25	3	5.55	-	-	32	59.25
17 ประวัติศาสตร์ไทยในระบอบหัวเลี้ยวหัวต่อ	42	6	14.28	4	9.52	15	35.71	20	47.61
18 ไทยกับการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงประเทศให้ทันสมัย	39	12	30.76	36	92.30	13	33.33	20	51.28
19 การพัฒนาประเทศ	42	16	38.09	29	69.04	9	21.42	33	78.57
20 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม	21	1	4.76	-	-	21	100	11	52.38
21 จริยธรรมกับการพัฒนาประเทศ	27	4	14.81	27	100	19	70.37	1	3.70
22 ความมั่นคงของชาติ	48	19	39.58	18	37.50	16	33.33	-	-
23 ปัญหาประชากรและคุณภาพชีวิต	26	26	100	5	19.23	-	-	5	19.23
24 ปัญหาสิ่งแวดล้อม	48	48	100	29	60.41	25	52.08	1	2.08
25 ปัญหาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	29	22	75.86	21	72.41	3	10.34	-	-

ตารางที่ 3 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง โลกของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก							
		5		6		7		8	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
26 ปัญหาเศรษฐกิจและการเมือง	50	32	64.00	6	12.00	-	-	50	100
27 ปัญหาจริยธรรม	27	12	44.44	-	-	-	-	26	96.29
28 การเข้าใจแผนที่	27	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	1394	619	44.40	268	19.22	426	30.55	823	59.03*

หมายเหตุ	บทที่ 1 - 6	โลกกลุ่มที่ 1
	บทที่ 7 - 11	โลกกลุ่มที่ 2
	บทที่ 12 - 16	โลกกลุ่มที่ 3

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง โลกของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก				รวม ทั้งสิ้น	ร้อยละ
		9		10			
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ		
1 บทนำ	27	-	-	-	-	35	12.96
2 ลักษณะทางกายภาพและการกระจายประชากร	155	-	-	20	12.90	261	16.84
3 ลักษณะทางเศรษฐกิจ	123	-	-	11	8.94	273	22.20
4 ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์	40	8	20.00	2	5.00	76	19.00
5 ลักษณะทางการเมือง	39	-	-	-	-	70	17.95
6 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม	40	37	92.50	-	-	90	22.50
7 ลักษณะทางกายภาพและการกระจายประชากร	74	-	-	20	27.02	142	19.19
8 ลักษณะทางเศรษฐกิจ	62	-	-	12	19.35	154	24.84
9 ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์	25	-	-	1	4.00	24	9.60*
10 ลักษณะทางการเมือง	35	-	-	-	-	35	10.00
11 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม	28	9	32.14	-	-	38	13.75
12 ลักษณะทางกายภาพและการกระจายประชากร	110	1	0.90	18	16.36	210	19.09
13 ลักษณะทางเศรษฐกิจ	82	-	-	12	14.63	144	17.56

ตารางที่ 3 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง โลกของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก				รวม ทั้งสิ้น	ร้อยละ
		9		10			
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ		
14 ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์	40	22	55.00	4	10.00	64	16.00
15 ลักษณะทางการเมือง	34	-	-	-	-	38	11.18
16 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม	54	15	27.77	-	-	55	10.18
17 ประวัติศาสตร์ไทยในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ	42	16	38.09	-	-	115	27.38
18 ไทยกับการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงประเทศให้ทันสมัย	39	2	5.12	-	-	129	33.07
19 การพัฒนาประเทศ	42	-	-	-	-	147	35.00
20 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม	21	21	100	-	-	87	41.42
21 จริยธรรมกับการพัฒนาประเทศ	27	27	100	-	-	119	44.07*
22 ความมั่นคงของชาติ	48	2	4.16	-	-	101	21.04
23 ปัญหาประชากรและคุณภาพชีวิต	26	1	3.84	6	23.07	43	16.53
24 ปัญหาสิ่งแวดล้อม	48	-	-	-	-	122	25.41
25 ปัญหาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	29	-	-	-	-	47	16.20

ตารางที่ 3 มโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่ปรากฏในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง โลกของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	จำนวน ข้อ ขอย่อย	มโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก				รวม ทั้งสิ้น	ร้อยละ
		9		10			
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ		
26 ปัญหาเศรษฐกิจและการเมือง	50	-	-	-	-	88	17.60
27 ปัญหาจริยธรรม	27	2	7.40	-	-	40	14.81
28 การเข้าใจแผนที่	27	-	-	27	100	271	10.00
รวม	1394	63	11.69	133	9.54	2774	19.89

หมายเหตุ บทที่ 1 - 6	โลกกลุ่มที่ 1
บทที่ 7 - 11	โลกกลุ่มที่ 2
บทที่ 12 - 16	โลกกลุ่มที่ 3

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 3 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่าเนื้อหารายวิชาของหนังสือเรียน
สังคมศึกษา "โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีมีโนทัศน์สังคมศึกษาหลัก คิดเป็นร้อยละ
19.89

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เนื้อหารายวิชาที่มีมีโนทัศน์หลักสังคมศึกษาที่กำหนดมากที่สุด
คือ เนื้อหารายวิชาเรื่อง "จริยธรรมกับการพัฒนาประเทศ" คิดเป็นร้อยละ 44.07 และที่
พบว่ามีมีโนทัศน์หลักสังคมศึกษาที่กำหนดน้อยที่สุด คือ เนื้อหารายวิชาเรื่อง "ภูมิหลังทางประวัติ-
ศาสตร์" ตอนโลกกลุ่มที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 9.60

ถ้าพิจารณาแต่ละมีโนทัศน์สังคมศึกษาหลักปรากฏว่า ในหนังสือเรียนสังคมศึกษา ส 303
ส 306 "โลกของเรา" มีมีโนทัศน์สังคมศึกษาข้อที่ 8 คือ "ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย
กับประเทศต่าง ๆ ในประชาคมของโลก" มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 59.03 มีมีโนทัศน์สังคมศึกษา
ข้อที่ 5 คือ "ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต" รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 44.40 และมีมีโนทัศน์
สังคมศึกษาข้อที่ 2 คือ "ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย" น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 3.37

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	บทที่	บทนำ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
		จำนวนขอยอม	10	16	15	23	29	42	45	39	33	25	18	28	14	36
1	ความเป็นพลเมืองที่ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข															
1.1	การเห็นคุณค่าของสถาบันหลักอันเป็นพื้นฐานในการ ดำรงชีวิตของคนไทย	-	-	-	-	-	-	-	6.66	-	-	-	-	7.14	-	13.88
1.2	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ของคนไทย	-	-	-	-	-	-	-	6.66	-	-	-	16.66	10.71	57.14	33.33
1.3	การปฏิบัติหน้าที่ของชนตามกฎหมาย	-	-	-	-	-	-	-	2.22	-	-	-	-	-	-	-
1.4	การรู้จักใช้สิทธิและเสรีภาพตามขอบเขตของกฎหมาย	-	-	-	-	-	-	-	6.66	-	3.03	-	-	-	-	-
1.5	การเลือกสรรคุณธรรมที่นำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม	-	-	-	8.69	-	-	8.88	-	3.03	-	-	-	-	-	-
1.6	การปฏิบัติตนเพื่ออยู่ร่วมกันในสังคมที่ ก้าวหน้า	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.14	28.57	2.77
2	ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย															
2.1	รูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2	การปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.3	บทบาทและหน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.4	สิทธิและเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข	-	-	-	-	-	-	-	-	3.03	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 4 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	บทที่	หน้า	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
		จำนวนขอย่อย	10	16	15	23	29	42	45	39	33	25	18	28	14	36
3	ความรักชาติ															
3.1	ความสามัคคีในผลงานอันดีเกินของคนไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.66	-	-	-
3.2	ความสามัคคีของคนในชาติ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.3	การขำกรรรักษาไว้ซึ่งเอกราช	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.4	การเสียสละเพื่อส่วนรวม	-	-	-	-	-	-	-	4.44	-	-	-	-	-	-	-
3.5	การรักษาแบบอย่างวัฒนธรรมประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ ที่ดีของชาติ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.66	21.42	-	22.22
3.6	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	-	-	-	-	-	2.38	2.22	-	-	-	-	-	-	-
3.7	การอนุรักษ์สมบัติของชาติ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.8	การปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะ เป็นพลเมืองดีของประเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.03	-	-	-	-	-
4	ประวัติศาสตร์และพัฒนาการของชาติไทย															
4.1	การเมืองและการปกครองของไทย	-	-	60.00	56.52	-	-	-	-	-	-	-	16.66	-	-	-
4.2	สังคมและวัฒนธรรมของไทย	-	87.50	33.33	26.08	-	-	2.22	-	-	-	-	16.66	-	-	19.44
4.3	เศรษฐกิจของไทย	-	-	6.66	11.39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต															
5.1	การตัดสินใจเลือกแหล่งที่อยู่อาศัยได้อย่างเหมาะสม	-	-	-	-	-	-	2.38	4.44	-	-	-	-	-	-	-
5.2	การประกอบอาชีพที่ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	-	-	-	-	-	3.44	40.48	-	-	-	-	-	-	-	2.77
5.3	การตระหนักถึงปัญหาประชากรและสิ่งแวดล้อม	10.00	-	-	-	-	-	7.14	4.44	-	78.78	-	-	3.57	-	-
5.4	ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน	-	-	-	-	-	3.44	47.62	17.77	-	6.06	-	-	3.57	7.14	-

ตารางที่ 4 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ทอ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	บทที่														
		บทนำ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
		จำนวนข้อย่อย	10	16	15	23	29	42	45	39	33	25	18	28	14	36
5	ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต (ทอ)															
5.5	ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการขยายตัวของชาติที่ตะวันตกเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		-	-	-	-	-	2.38	-	7.69	-	-	-	-	-	-
6	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศ															
6.1	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาและวิเคราะห์ข้อเท็จจริง		-	6.25	-	17.39	-	-	-	-	-	-	-	3.57	7.14	-
6.2	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการรวบรวมข้อเท็จจริงและข้อมูลทางประวัติศาสตร์		10.00	50.00	46.67	17.39	-	-	-	-	-	-	5.55	-	-	2.77
6.3	การวิเคราะห์การกระทำของคนของบุคคลซึ่งทำประโยชน์ในสังคมโดยมีหลักฐานและเหตุผลประกอบ		-	37.50	33.33	17.39	-	-	11.11	-	-	-	11.11	-	-	-
6.4	การเลือกสรรคุณธรรมที่นำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนและสังคม		-	-	-	8.70	-	-	11.11	-	3.03	-	-	7.14	35.71	2.77
6.5	ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและแนวทางเบื้องต้นที่จะนำไปพัฒนาประเทศ		90.00	6.25	-	8.70	-	11.90	42.22	46.15	96.17	-	-	-	-	-
6.6	การวิเคราะห์ปัญหาทางภูมิศาสตร์อันมีผลต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาของประเทศต่าง ๆ เปรียบเทียบประเทศไทย		-	-	-	-	-	-	-	-	7.69	-	-	-	-	-

ตารางที่ 4 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	มโนทัศน์สังคมศึกษา													
		มโนทัศน์ จำนวนร้อยละ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
		10	16	15	23	29	42	45	39	33	25	18	28	14	36
7	ความรักและความผูกพันกับท้องถิ่นของตน														
7.1	ลักษณะและปัญหาทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย	-	-	-	-	86.21	21.42	-	7.69	-	-	-	-	-	-
7.2	การตัดสินใจเลือกแหล่งที่อยู่อาศัยที่ใค้อย่างเหมาะสม	-	-	-	-	-	2.38	2.22	-	-	-	-	-	-	-
7.3	การประกอบอาชีพที่ใค้อย่างเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	-	-	-	-	3.44	38.10	-	-	-	-	-	-	-	5.54
7.4	การนำความรู้ทางภูมิศาสตร์ไปใช้ในชีวิประจำวัน ใค้อย่างดี	-	-	-	-	6.89	23.81	-	7.69	-	16.00	-	-	-	-
7.5	ความเข้าใจในลักษณะของสังคมไทย	-	6.25	6.66	-	-	4.76	-	-	-	-	-	32.14	-	13.88
7.6	การเห็นคุณค่าของสถาบันหลักอันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ของคนไทย	-	-	-	-	-	-	6.66	-	-	-	-	10.71	-	13.88
7.7	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ของคนไทย	-	-	-	-	-	-	2.22	-	-	-	16.66	17.86	78.57	33.33
7.8	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	-	-	-	-	2.38	2.22	-	-	-	-	-	-	-
7.9	การคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม	-	-	-	-	3.44	2.38	4.44	-	-	-	-	-	-	-
8	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ในประชาคม ของโลก														
8.1	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ในโลก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.2	สังคมและวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ในโลก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.3	การเมืองและการปกครองของประเทศต่าง ๆ ในโลก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.55	3.57	21.42	-
8.4	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ	-	-	6.66	17.39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.5	การเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการขยายตัวของชาติตะวันตก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22.22	-	-	-
8.6	บทบาทและปัญหาของประเทศไทยต่าง ๆ ในโลกปัจจุบัน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.77

ตารางที่ 4 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	บทที่	หน้า	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
		จำนวนข้อสอบ	10	16	15	23	29	42	45	39	33	25	18	28	14	36
8	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ในประชาคม ของโลก (ต่อ)															
8.7	การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทย กับต่างประเทศ	-	-	-	4.34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	ศาสนาและวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิต															
9.1	ศาสนาและวัฒนธรรมของประชาชนในท้องถิ่น	-	-	6.66	-	-	-	-	-	-	-	11.11	-	-	-	-
9.2	การดำเนินชีวิตของประชาชนตามแนวคิดของศาสนา	-	-	-	-	-	-	-	-	3.03	-	-	7.14	14.29	22.22	-
9.3	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและศาสนธรรม	-	-	-	17.39	-	-	2.22	-	-	-	11.11	7.14	78.57*	19.44	-
9.4	ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	66.67	7.14	-	16.66	-
9.5	อิทธิพลของศาสนาที่มีต่อการดำรงชีวิตของประชาชน	-	-	-	-	-	-	-	-	3.03	-	11.11	-	-	27.78	-
10	ความเข้าใจในแผนที่															
10.1	การอ่านแผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	-	18.75	33.33	-	13.79	21.43	-	10.25	6.06	40.00	-	-	-	-	-
10.2	การเขียนแผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48.00	-	-	-	-	-
10.3	การใช้แผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	-	12.50	-	-	3.44	-	-	12.82	6.06	12.00	-	-	-	-	-
	รวมทั้งสิ้น	11.00	22.50	23.33	21.73	12.41	23.00	14.44	10.00*	21.57	11.60	24.44	15.00	32.85*	25.55	-

ตารางที่ 4 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมนิยมที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับมโนทัศน์สังคมนิยมที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมนิยม	บทที่													รวม
		14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25		
		จำนวนข้อสอบ													
		38	27	26	26	90	17	41	19	41	34	14	52	798	
1	ความเป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข														
1.1	การเห็นคุณค่าของสถาบันหลักอันเป็นพื้นฐานในการ ดำรงชีวิตของคนไทย	10.52	-	23.07	3.84	-	-	9.76	10.53	-	14.70	1.64	-	4.41	
1.2	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ของคนไทย	-	11.11	-	-	-	-	4.87	5.26	2.44	5.88	7.69	-	5.51	
1.3	การปฏิบัติหน้าที่ของตามกฎหมาย	-	7.41	-	15.38	-	-	4.88	-	-	-	-	-	1.00	
1.4	การรู้จักใช้สิทธิและเสรีภาพตามขอบเขตของกฎหมาย	5.26	18.51	-	19.23	-	-	-	-	-	-	-	-	2.01	
1.5	การเลือกสรรคุณธรรมที่นำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม	-	-	-	-	-	-	7.31	21.05	34.15	11.76	-	48.08	8.02	
1.6	การปฏิบัติตนเพื่ออยู่ร่วมกับในสังคมได้อย่างดี	-	-	-	-	-	-	4.87	-	-	-	-	-	0.25	
2	ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย														
2.1	รูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตย	15.79	29.62	-	11.54	-	-	-	-	-	-	-	-	2.13	
2.2	การปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข	60.52	7.41	57.69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.01	
2.3	บทบาทและหน้าที่ของประธานาธิบดีในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	7.89	18.52	19.23	26.92	-	-	2.43	-	-	-	-	-	2.63	
2.4	สิทธิและเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข	-	3.70	-	19.23	-	-	-	-	-	-	-	-	0.88	

ตารางที่ 4 ร้อยละของความสอดคล้องของโมทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับโมทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจาก หลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	ปีที่														รวม
		14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25			
		จำนวนขอย่อย	38	27	26	26	90	17	41	19	41	34	14	52	798	
3	ความรักชาติ															
3.1	ความสามัคคีในผลงานอันดีของคนไทย	2.63	-	15.38	-	-	23.52	7.32	-	-	-	-	-	-	1.87	
3.2	ความสามัคคีของคนในชาติ	-	3.70	-	-	-	-	9.76	-	-	-	-	-	-	0.63	
3.3	การขำรงรักษาไว้ซึ่งเอกราช	2.63	-	11.54	7.69	-	11.76	36.58	-	-	-	-	-	-	2.88	
3.4	การเสียสละเพื่อส่วนรวม	5.26	3.70	-	7.69	-	-	9.76	-	-	-	-	-	-	1.38	
3.5	การรักษาแบบอย่างวัฒนธรรมประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ ที่ดีของชาติ	-	-	-	-	-	5.88	-	-	4.87	14.71	-	-	-	3.13	
3.6	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	-	-	-	20.00	-	-	-	-	-	-	-	-	2.51	
3.7	การอนุรักษ์สมบัติของชาติ	-	-	-	-	4.44	52.94	-	-	-	-	-	-	-	1.62	
3.8	การปฏิบัติหน้าที่ของพลเมืองดีของประเทศ	-	-	-	-	1.11	5.88	14.63	-	-	-	-	-	-	1.12	
4	ประวัติศาสตร์และพัฒนาการของชาติไทย															
4.1	การเมืองและการปกครองของไทย	44.73	3.70	15.38	-	-	-	4.87	-	-	-	-	-	-	6.14	
4.2	สังคมและวัฒนธรรมของไทย	5.26	-	-	-	-	-	-	-	24.39	-	-	-	-	6.02	
4.3	เศรษฐกิจของไทย	-	-	-	-	-	-	2.43	-	-	2.94	-	-	-	0.88	
5	ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต															
5.1	การตัดสินใจเลือกหลักแหล่งที่อยู่อาศัยที่ได้อย่างเหมาะสม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.38	
5.2	การประกอบอาชีพที่ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	-	-	-	-	1.11	-	4.87	-	-	-	-	-	-	2.76	
5.3	การกระทำที่ไม่ดีหรือผิดและสิ่งแวดล้อม	-	3.70	-	-	82.22	-	4.87	-	-	-	-	-	-	13.78	
5.4	ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน	-	-	-	-	2.22	-	2.43	-	-	-	-	-	-	4.51	

ตารางที่ 4 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมนิยมที่นำเสนอบนหนังสือเรียนสังคมศึกษา "ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับมโนทัศน์สังคมนิยมที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมนิยม	บทที่													รวม
		14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25		
		จำนวนข้อย่อย	38	27	26	26	90	17	41	19	41	34	14	52	798
5	ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต (ต่อ)														
5.5	ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการขยายตัวของภาคเกษตรกรรมเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้														0.50
6	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศ														
6.1	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาและวิเคราะห์ข้อเท็จจริง						5.55								1.50
6.2	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการรวบรวมข้อเท็จจริงและข้อมูลทางประวัติศาสตร์														2.75
6.3	การวิเคราะห์การกระทำตลอดจนของานของบุคคลซึ่งทำประโยชน์ในสังคมโดยมีหลักฐานและเหตุผลประกอบ	7.89		3.84			11.76		31.57	17.07					5.14
6.4	การเลือกสรรคุณธรรมที่พึงนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนและสังคม								2.43	26.32	34.15	11.76		48.08	8.14
6.5	ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและแนวทางเบื้องต้นที่จะนำไปพัฒนาประเทศ					20.00		41.46							15.16*
6.6	การวิเคราะห์ปัญหาทางภูมิศาสตร์อันมีผลต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาของประเทศต่าง ๆ เปรียบเทียบกับประเทศไทย														0.38

ตารางที่ 4 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ทอ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	บทที่													รวม
		14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25		
		จำนวนข้อย่อย	38	27	26	26	90	17	41	19	41	34	14	52	798
7	ความรักและความผูกพันกับท้องถิ่นของตน														
7.1	ลักษณะและปัญหาทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.63
7.2	การตัดสินใจเลือกหลักแหล่งที่อยู่อาศัยได้อย่างเหมาะสม		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.25
7.3	การประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น		-	-	-	-	2.22	-	4.87	-	-	-	-	-	2.88
7.4	การนำความรู้ทางภูมิศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างดี		-	-	-	-	2.22	-	4.88	-	-	-	-	-	2.88
7.5	ความเข้าใจในลักษณะของสังคมไทย		-	7.40	-	-	-	-	2.43	-	17.07	-	-	3.85	3.76
7.6	การเห็นคุณค่าของสถาบันหลักอันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ของคนไทย		10.52	-	30.77	3.84	-	-	12.19	5.26	-	2.94	7.14	3.84	4.76
7.7	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ของคนไทย		-	11.11	-	-	-	-	4.87	5.26	12.20	5.88	-	3.84	5.89
7.8	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		-	-	-	-	2.22	-	-	-	-	-	-	-	2.76
7.9	การคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม		-	-	-	-	-	-	4.87	-	-	-	-	-	0.75
8	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ในประชาคม ของโลก														
8.1	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ในโลก		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.2	สังคมและวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ในโลก		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.63
8.3	การเมืองและการปกครองของประเทศต่าง ๆ ในโลก		-	7.40	3.84	3.84	-	-	-	-	-	-	-	-	0.50
8.4	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.13
8.5	การเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการขยายตัวของชาติตะวันตก		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.13*
8.6	บทบาทและปัญหาของประเทศต่าง ๆ ในโลกปัจจุบัน		-	-	-	3.84	-	-	-	-	-	-	-	-	0.13*

ตารางที่ 4 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ทอ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	บทที่													รวม
		14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25		
		จำนวนข้อย่อย													
		38	27	26	26	90	17	41	19	41	34	14	52	798	
8	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ในประชาคม ของโลก (ทอ)														
8.7	การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทย กับ ต่างประเทศ	-	-	-	3.84	-	5.88	-	-	-	-	-	-	0.38	
9	ศาสนาและวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิต														
9.1	ศาสนาและวัฒนธรรมของประชาชนในท้องถิ่น	-	-	-	-	-	-	-	57.89	7.31	8.87	14.28	1.92	2.88	
9.2	การดำเนินชีวิตของประชาชนตามแนวคิดของศาสนา	-	-	-	-	-	-	2.43	21.05	17.07	29.42	21.43	53.85	6.27	
9.3	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและศาสนาธรรม	5.26	-	-	-	-	5.88	7.31	21.05	34.41	38.24	21.43	17.30	9.52	
9.4	ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	2.43	-	7.14	-	2.75	
9.5	อิทธิพลของศาสนาที่มีต่อการดำรงชีวิตของประชาชน	2.63	-	-	-	-	-	4.88	-	36.58	23.53	21.43	21.92	7.01	
10	ความเข้าใจในแผนที่														
10.1	การอ่านแผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.63	
10.2	การเขียนแผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.50	
10.3	การใช้แผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	2.63	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.73	
	รวมทั้งสิ้น	18.95	13.70	18.07	12.69	16.33	12.35	22.19	20.52	25.36	18.23	10.00*	21.53	18.45	

จากตารางที่ 4 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่า โน้ตค้นสังคมศึกษาที่น่าเสนอในหนังสือเรียน สอดคล้องกับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากจุดประสงค์ของหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 18.45

เมื่อพิจารณาความสอดคล้องมโนทัศน์สังคมศึกษาย่อย พบว่า มีมากที่สุดคือนหนังสือเรียนสังคมศึกษา "ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คือมโนทัศน์ที่ 6.5 เรื่อง "ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและแนวทางเบื้องต้นที่จะนำไปพัฒนาประเทศ" คิดเป็นร้อยละ 15.16 และพบว่า มโนทัศน์สังคมศึกษาย่อยที่มีน้อยที่สุด คือ มโนทัศน์ย่อยที่ 8.5 และ 8.6 เรื่อง "การเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการขยายตัวของชาติตะวันตก" และ "บทบาทและปัญหาของประเทศต่าง ๆ ในโลกปัจจุบัน" คิดเป็นร้อยละ 0.13

ถ้าพิจารณาเนื้อหารายวิชาในแต่ละบทเรียนพบว่า มีมโนทัศน์สังคมศึกษาย่อยที่สอดคล้องกับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากจุดประสงค์ของหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเนื้อหาวิชาเรื่อง "วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต" มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 32.85 และพบว่า มีมโนทัศน์สังคมศึกษาย่อย ที่ 7.7 และ 9.3 เรื่อง "การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของคนไทย และ "การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและศาสนธรรม" มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 78.57 ไม่พบว่ามีมโนทัศน์สังคมศึกษาที่สอดคล้องกับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากจุดประสงค์หลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในมโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่กำหนด คือ มโนทัศน์ที่ 2, 3, 4, 7 และ 10 ในเนื้อหาวิชานี้มีมโนทัศน์สังคมศึกษาย่อย ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์หลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเนื้อหาวิชาของบทเรียน เรื่อง "การคมนาคมขนส่ง และการสื่อสารในประเทศไทย" และ "ศาสนากับแนวทางการดำเนินชีวิตของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย" น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 10.00

ตารางที่ 5 ร้อยละของความสอดคล้องของโมทัศน์สังคมศึกษาหน้า เสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "เพื่อนบ้านของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับโมทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

ลำดับ ที่	โมทัศน์สังคมศึกษา	บทที่														
		จำนวนข้อสอบ	หน้า 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	ความเป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข															
1.1	การเห็นคุณค่าของสถาบันหลักอันเป็นพื้นฐานในการ ดำรงชีวิตของคนไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ของคนไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3	การปฏิบัติหน้าที่ของตนตามกฎหมาย	-	-	-	10.52	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.4	การรู้จักใช้สิทธิและเสรีภาพตามขอบเขตของกฎหมาย	-	-	-	5.26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.5	การเลือกสรรวัฒนธรรมที่นำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม	-	-	-	5.26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.6	การปฏิบัติตนเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมให้ด้วยดี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย															
2.1	รูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตย	-	-	-	47.34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2	การปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.3	บทบาทและหน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	-	-	-	10.52	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.4	สิทธิและเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 5 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "เพื่อนบ้านของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	บทที่	หน้า	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		จำนวนข้อย่อย	11	13	20	19	20	20	23	14	14	11	12	25	150	22	22
3	ความรักชาติ																
3.1	ความสามัคคีในผลงานอันดีเด่นของคนไทย	-	-	-	-	-	-	5.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2	ความสามัคคีของคนในชาติ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.3	การขำรงรักษาไว้ซึ่งเอกราช	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.4	การเสียสละเพื่อส่วนรวม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.5	การรักษาแบบอย่างวัฒนธรรมประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ ที่ดีของชาติ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.6	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	9.09	-	-	-	-	-	-	-	-	50.00	63.63	-	-	-	-	-
3.7	การอนุรักษ์สมบัติของชาติ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.8	การปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองดีของประเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	ประวัติศาสตร์และพัฒนาการของชาติไทย																
4.1	การเมืองและการปกครองของไทย	-	-	-	-	15.78	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.2	สังคมและวัฒนธรรมของไทย	-	-	-	-	-	5.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.3	เศรษฐกิจของไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต																
5.1	การตัดสินใจเลือกหลักแหล่งที่อยู่อาศัยได้อย่างเหมาะสม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.66	-	-
5.2	การประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	-	38.46	10.00	-	-	-	-	-	7.14	50.00	9.09	75.00	-	50.00	-	-
5.3	การตระหนักในปัญหาประชากรและสิ่งแวดล้อม	27.27	-	-	-	-	-	-	-	-	35.71	81.81	8.33	92.00	8.00	-	-
5.4	ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน	18.18	-	-	-	-	-	-	-	-	7.14	9.09	8.33	8.00	-	-	-

ตารางที่ 5 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "เพื่อแผ่นดินของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	บทที่	หน้า	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
		จำนวนข้อย่อย	11	13	20	19	20	20	23	14	14	11	12	25	150	22	22	
5	ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต (ต่อ)																	
5.5	ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการขยายตัวของรากิณะวันตกเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	18.18	-	-	-	-	-	-	17.59	-	-	-	8.33	-	1.33	-	-	
6	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศ																	
6.1	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาและวิเคราะห์ข้อเท็จจริง	9.09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.00	0.66	-	-	
6.2	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการรวบรวมข้อเท็จจริงและข้อมูลทางประวัติศาสตร์	-	-	-	-	10.00	-	4.34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6.3	การวิเคราะห์การกระทำที่ออกจกผลงานของบุคคลซึ่งทำประโยชน์ในสังคมไทยมีหลักฐานและเหตุผลประกอบ	-	-	-	-	-	5.00	8.69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6.4	การเลือกสรรคุณธรรมที่นำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนและสังคม	-	-	-	5.26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6.5	ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและแนวทางเบื้องต้นที่จะนำไปพัฒนาประเทศ	9.09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.66	-	-	
6.6	การวิเคราะห์ปัญหาทางภูมิศาสตร์อันมีผลต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาของประเทศต่าง ๆ เปรียบเทียบกับประเทศไทย	9.09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.09	-	-	-	-	-	9.09

ตารางที่ 5 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "เพื่อนบ้านของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ทอ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	บทที่	หน้า	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		จำนวนข้อสอบ	11	13	20	19	20	20	23	14	14	11	12	25	150	22	22
7	ความรักและความผูกพันกับท้องถิ่นของตน																
7.1	ลักษณะและปัญหาทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.66	-	-
7.2	การตัดสินใจเลือกแหล่งที่อยู่อาศัยที่อย่างเหมาะสม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.3	การประกอบอาชีพที่อย่างเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48.00	-	-
7.4	การนำความรู้ทางภูมิศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างดี	-	38.46	15.00	-	-	-	-	-	7.14	57.14	9.09	91.66	-	3.33	-	-
7.5	ความเข้าใจในลักษณะของสังคมไทย	-	7.69	20.00	-	-	-	-	-	7.14	-	-	-	-	-	-	-
7.6	การเห็นคุณค่าของสถาบันหลักอันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ของคนไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.7	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ของคนไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.8	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	9.09	-	-	-	-	-	-	-	-	28.57	63.63	-	-	-	-	-
7.9	การคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.14	-	-	-	-	-	-
8	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ในประชาคม ของโลก																
8.1	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ในโลก	-	53.84	20.00	-	10.00	-	-	71.42	64.28	-	-	-	-	82.00	-	-
8.2	สังคมและวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ในโลก	18.18	23.07	50.00	-	45.00	25.00	4.34	-	-	-	-	-	-	-	-	86.36
8.3	การเมืองและการปกครองของประเทศต่าง ๆ ในโลก	-	15.38	30.00	26.31	45.00	60.00	4.34	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.4	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-	10.00	-	-	-	-	-	-	-	-	4.54
8.5	การเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการขยายตัวของชาติตะวันตก	9.09	-	-	15.78	-	5.00	52.17	-	-	-	-	-	-	-	-	4.54
8.6	บทบาทและปัญหาของประเทศต่าง ๆ ในโลกปัจจุบัน	-	-	-	-	-	-	-	26.08	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 5 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "เพื่อนบ้านของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ทอ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	บทที่	บทนำ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		จำนวนข้อสอบ	11	13	20	19	20	20	23	14	14	11	12	25	150	22	22
8	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ในประชาคม ของโลก (ทอ)																
8.7	การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยกับ ต่างประเทศ	9.09	-	-	-	-	-	-	4.34	-	-	-	-	-	-	-	4.54
9	ศาสนาและวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิต																
9.1	ศาสนาและวัฒนธรรมของประชาชนในท้องถิ่น	-	15.38	25.00	-	20.00	15.00	8.69	-	-	-	-	-	-	-	-	13.63
9.2	การดำเนินชีวิตของประชาชนตามแนวคิดของศาสนา	-	-	25.00	-	15.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.3	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและศาสนา	9.09	-	25.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.4	ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.5	อิทธิพลของศาสนาที่มีต่อการดำรงชีวิตของประชาชน	-	-	15.00	-	10.00	10.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15.63
10	ความเข้าใจในแผนที่																
10.1	การอ่านแผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	-	-	-	-	-	-	-	7.14	-	-	-	-	4.00	45.45	-	-
10.2	การเขียนแผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36.36	-	-
10.3	การใช้แผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	-	7.69	20.00	-	-	-	8.69	14.28	-	-	-	20.00	7.33	18.18	-	-
	รวมทั้งสิ้น	15.45	20.00	25.50	14.21	16.00	13.50	13.91	10.71	30.71*	24.54	19.16	12.40	20.66	10.00	13.63	

ตารางที่ 5 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมนิยมที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "เพื่อนบ้านของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับมโนทัศน์สังคมนิยมที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมนิยม	บทที่	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	รวม
		จำนวนร้อยละ	36	17	32	20	7	27	36	47	34	38	11	10	13	
1	ความเป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข															
1.1	การเห็นคุณค่าของสถาบันหลักอันเป็นที่ฐานในการ ดำรงชีวิตของคนไทย		-	-	-	-	14.28	-	2.77	2.12	2.94	-	-	-	-	0.69
1.2	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นที่ฐานในการดำรงชีวิต ของคนไทย		-	11.76	-	-	28.56	-	2.77	-	2.94	-	-	-	-	0.96
1.3	การปฏิบัติหน้าที่ของตนตามกฎหมาย		-	-	-	-	-	-	11.11	14.69	2.94	7.89	-	-	-	2.46
1.4	การรู้จักใช้สิทธิและเสรีภาพตามขอบเขตของกฎหมาย		-	-	-	-	-	-	11.11	51.06	2.94	5.26	-	-	-	4.55
1.5	การเลือกสรรคุณธรรมที่นำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม		-	-	-	-	-	-	16.66	-	64.70	13.15	-	-	-	4.69
1.6	การปฏิบัติตนเพื่ออยู่ร่วมกันในสังคมอย่างดี		-	-	-	-	-	-	11.11	2.12	8.82	5.26	-	-	-	1.38
2	ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย															
2.1	รูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตย		-	-	-	-	-	-	11.11	-	-	5.26	-	-	-	2.09
2.2	การปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข		-	-	-	-	-	-	5.55	-	2.94	-	-	-	-	0.41
2.3	บทบาทและหน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข		-	-	-	-	-	-	22.22	2.12	-	10.52	-	-	-	2.07
2.4	สิทธิและเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข		-	-	-	-	-	-	-	27.65	-	-	-	-	-	1.79

ตารางที่ 5 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "เพื่อนบ้านของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	มโนทัศน์สังคมศึกษา														รวม
		มโนทัศน์ที่ 15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27		
		จำนวนขอย่อย	36	17	32	20	7	27	36	47	34	38	11	10	13	724
3	ความรักชาติ															
3.1	ความซาบซึ้งในผลงานอันดีเยี่ยมของคนไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.13
3.2	ความสามัคคีของคนในชาติ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.88	39.47	-	-	-	2.34
3.3	การขำรงรักษาไว้ซึ่งเอกราช	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.94	39.47	-	-	-	2.20
3.4	การเสียสละเพื่อส่วนรวม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.88	10.52	-	-	-	0.82
3.5	การรักษาแบบอย่างวัฒนธรรมประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ ที่ดีของชาติ	-	35.29	-	-	-	-	-	-	-	5.88	10.52	-	-	-	1.65
3.6	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	-	-	-	-	-	-	5.55	-	-	-	-	-	-	2.34
3.7	การอนุรักษ์สมบัติของชาติ	-	-	-	-	-	-	-	25.00	-	-	-	-	-	-	1.24
3.8	การปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองดีของประเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	10.63	-	-	-	-	-	0.69
4	ประวัติศาสตร์และพัฒนาการของชาติไทย															
4.1	การเมืองและการปกครองของไทย	-	-	46.81	35.00	-	-	5.55	-	-	-	-	-	-	-	5.93
4.2	สังคมและวัฒนธรรมของไทย	-	-	3.12	25.00	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.93
4.3	เศรษฐกิจของไทย	-	-	-	40.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.10
5	ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต															
5.1	การทัศนคติเลือกแหล่งที่อยู่อาศัยได้อย่างเหมาะสม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.13
5.2	การประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	-	-	-	5.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.95
5.3	การตระหนักในปัญหาประชากรและสิ่งแวดล้อม	-	-	-	10.00	-	-	8.33	-	-	-	-	-	-	-	8.42
5.4	ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน	-	-	-	-	-	-	8.33	-	-	-	-	30.00	-	-	1.65

ตารางที่ 5 ร้อยละของความสอดคล้องของนิเทศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "เพื่อนบ้านของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับนิเทศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับ ที่	นิเทศน์สังคมศึกษา	บทที่															
		15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	รวม		
	จำนวนข้อ	36	17	32	20	7	27	36	47	34	38	11	10	13	724		
5	ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต (ต่อ)																
5.5	ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการขยายตัวของชาติตะวันตกเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	-	-	-	-	-	-	2.77	-	-	-	27.27	20.00	15.38	1.10		
6	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ปัญหาและตีความประเทศ																
6.1	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาและวิเคราะห์ข้อเท็จจริง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.69	0.55	
6.2	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการรวบรวมข้อเท็จจริงและข้อมูลทางประวัติศาสตร์	-	-	3.12	-	-	3.70	-	-	-	-	-	-	-	-	0.69	
6.3	การวิเคราะห์การกระทำของคนของบุคคลซึ่งทำประโยชน์ในสังคมไทยมีหลักฐานและเหตุผลประกอบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.09	-	7.69	0.69		
6.4	การเลือกสรรคุณธรรมที่นำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนและสังคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6.5	ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและแนวทางเบื้องต้นที่จะนำไปพัฒนาประเทศ	-	-	-	-	-	-	19.44	-	64.70	10.52	-	-	-	-	4.69	
6.6	การวิเคราะห์ปัญหาทางภูมิศาสตร์อันมีผลต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาของประเทศต่าง ๆ เปรียบเทียบกับประเทศไทย	-	-	-	-	-	-	11.11	-	29.41	5.26	9.09	20.00	69.23	4.14		
		-	-	-	-	-	-	2.77	-	-	-	-	-	-	7.69	0.82	

ตารางที่ 5 ร้อยละของความสอดคล้องของโมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "เพื่อนบ้านของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับโมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ทอ)

ลำดับที่	โมโนทัศน์สังคมศึกษา	บทที่														รวม
		15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27		
		จำนวนร้อยละ														
8	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ในประชาคมของโลก (ทอ)	36	17	32	20	7	27	36	47	34	38	11	10	13	724	
8.7	การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ	-	11.76	-	-	-	7.40	-	-	-	-	-	-	61.53	2.07	
9	ศาสนาและวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิต															
9.1	ศาสนาและวัฒนธรรมของประชากรในท้องถิ่น	22.22	23.52	-	-	-	-	-	-	8.82	-	-	-	-	4.69	
9.2	การดำเนินชีวิตของประชากรตามแนวคิดของศาสนา	27.77	29.41	-	-	-	-	-	-	32.35	-	-	-	-	4.69	
9.3	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและศาสนาธรรม	13.88	23.52	-	-	28.57	-	-	-	11.76	-	-	-	-	2.90	
9.4	ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของไทย	-	-	-	-	28.57	-	-	-	2.94	-	-	-	-	0.41	
9.5	อิทธิพลของศาสนาที่มีต่อการดำรงชีวิตของประชากร	36.11	17.64	3.12	15.00	42.85	-	-	-	5.88	-	-	-	-	4.83	
10	ความเข้าใจในแผนที่															
10.1	การอ่านแผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.34	
10.2	การเขียนแผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.10	
10.3	การใช้แผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	-	-	-	5.00	-	3.70	-	-	-	-	9.09	-	-	4.41	
รวมทั้งสิ้น		10.00	24.11	10.93	15.50	28.57	10.00	21.66	11.27	28.82	16.57	14.54	17.00	23.84	17.38	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่า มโนทัศน์สังคมศึกษาที่น่าเสนอในหนังสือเรียน สอดคล้องกับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากจุดประสงค์ของหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "เพื่อนบ้านของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 17.38

เมื่อพิจารณาความสอดคล้อง มโนทัศน์สังคมศึกษาย่อยพบว่ามีมากที่สุด ในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "เพื่อนบ้านของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คือ มโนทัศน์สังคมศึกษาย่อยที่ 8.1 เรื่อง "ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ในโลก" คิดเป็นร้อยละ 21.54 และมโนทัศน์สังคมศึกษาย่อยที่พบน้อยที่สุด คือ มโนทัศน์ที่ 5.1, 7.1 และ 7.2 เรื่อง "การตัดสินใจเลือกหลักแหล่งที่อยู่อาศัยได้อย่างเหมาะสม" "ลักษณะและปัญหาทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย" และ "การตัดสินใจเลือกหลักแหล่งที่อยู่อาศัยได้อย่างเหมาะสม" คิดเป็นร้อยละ 0.13

ถ้าพิจารณาเนื้อหารายวิชาพบว่า มีมโนทัศน์สังคมศึกษาย่อยที่สอดคล้องกับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากจุดประสงค์ของหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเนื้อหารายวิชา เรื่อง "ทรัพยากรธรรมชาติ" มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 30.71 และพบว่ามโนทัศน์สังคมศึกษาย่อยที่ 8.1 เรื่อง "ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ในโลก" มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.28 ไม่พบว่ามีมโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่กำหนด คือ มโนทัศน์ที่ 1, 2, 3, 4, 6, 9 และ 10 ในเนื้อหารายวิชาของบทเรียนนี้ มีมโนทัศน์สังคมศึกษาย่อยที่สอดคล้องกับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากจุดประสงค์ของหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเนื้อหารายวิชาของบทเรียนเรื่อง "การเข้าใจแผนที่" "ศาสนาและแนวทางในการดำเนินชีวิต" และ "ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับต่างประเทศ" น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 10.00

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	บทที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		จำนวนข้อสอบ	27	155	123	40	39	40	74	62	25	35	28	110	82	40	34
1	ความเป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข																
1.1	การเห็นคุณค่าของสถาบันหลักอันเป็นที่ฐานในการ ดำรงชีวิตของคนไทย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นที่ฐานในการดำรงชีวิต ของคนไทย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3	การปฏิบัติหน้าที่ของตนตามกฎหมาย		-	-	-	-	2.56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.4	การรู้จักใช้สิทธิและเสรีภาพตามขอบเขตของกฎหมาย		-	-	-	-	5.12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.5	การเลือกสรรคุณธรรมที่นำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม		-	-	-	-	-	5.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.6	การปฏิบัติตนเพื่ออยู่ร่วมกันในสังคมที่ค้ำวาศี		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย																
2.1	รูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตย		-	-	-	-	76.92	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2	การปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข		-	-	-	-	5.12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.3	บทบาทและหน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.4	สิทธิและเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 6 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	บทที่ จำนวนข้อย่อย	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
			27	155	123	40	39	40	74	62	25	35	28	110	82	40	34
3	ความรักชาติ																
3.1	ความสามัคคีในผลงานอันดีของคนไทย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2	ความสามัคคีของคนในชาติ		-	-	-	-	2.56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.3	การขำขำรักชาติไว้ซึ่งเอกราช		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.4	การเสียสละเพื่อส่วนรวม		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.5	การรักษาแบบอย่างวัฒนธรรมประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ ที่ดีของชาติ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.6	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		-	2.58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.7	การอนุรักษ์สมบัติของชาติ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.8	การปฏิบัติหน้าที่ของพลเมืองดีของประเทศ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	ประวัติศาสตร์และพัฒนาการของชาติไทย																
4.1	การเมืองและการปกครองของไทย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.2	สังคมและวัฒนธรรมของไทย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.3	เศรษฐกิจของไทย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต																
5.1	การตัดสินใจเลือกหลักแหล่งที่อยู่อาศัยได้อย่างเหมาะสม		-	8.38	4.06	10.00	-	-	10.81	1.61	-	-	-	15.45	-	-	-
5.2	การประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น		-	14.83	76.42	-	-	-	21.62	61.29	-	-	-	20.00	41.46	-	-
5.3	การตระหนักในปัญหาประชากรและสิ่งแวดล้อม		7.40	5.16	5.69	-	-	-	17.56	12.90	-	-	-	10.00	25.60	-	8.82
5.4	ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน		-	3.22	13.82	2.50	-	-	5.40	16.12	-	-	7.14	3.63	30.48	-	-

ตารางที่ 6 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	บทที่															
		จำนวนข้อย่อย	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
5	ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต (ต่อ)																
5.5	ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการขยายตัวของชาติตะวันตกเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศ																
6.1	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาและวิเคราะห์ข้อเท็จจริง	3.70	5.80	4.87	5.00	-	-	4.05	1.61	-	-	7.14	6.36	-	-	-	-
6.2	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการรวบรวมข้อเท็จจริงและข้อมูลทางประวัติศาสตร์	-	-	-	15.00	-	5.00	-	-	4.00	-	-	-	-	-	5.00	-
6.3	การวิเคราะห์การกระทำที่ออกนอกขนบของบุคคลซึ่งทำประโยชน์ในสังคมโดยมีหลักฐานและเหตุผลประกอบ	-	-	-	7.50	2.56	-	-	-	4.00	-	-	-	-	2.50	2.94	-
6.4	การเลือกสรรคุณธรรมที่พึงนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนและสังคม	-	-	-	-	-	5.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.5	ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและแนวทางเบื้องต้นที่จะนำไปพัฒนาประเทศ	11.11	5.16	3.25	20.00	-	27.50	-	1.61	-	-	-	-	-	-	-	-
6.6	การวิเคราะห์ปัญหาทางภูมิศาสตร์อันมีผลต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาของประเทศต่าง ๆ เปรียบเทียบกับประเทศไทย	7.49	1.29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 6 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	บทที่															
		จำนวนขอบบอ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
7	ความรักและความผูกพันกับท้องถิ่นของตน																
7.1	ลักษณะและปัญหาทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.2	การตัดสินใจเลือกหลักแหล่งที่อยู่อาศัยใ้กันอย่างเหมาะสม	-	8.38	4.06	10.00	-	-	10.81	1.61	-	-	-	15.45	-	-	-	-
7.3	การประกอบอาชีพใ้กันอย่างเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	-	14.83	76.42	-	-	-	21.62	74.19	-	-	-	20.00	6.97	-	-	-
7.4	การนำความรู้ทางภูมิศาสตร์ไปใ้ใช้ในชีวิประจำวันใ้กันอย่างดี	-	1.29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.5	ความเข้าใจใ้ในลักษณะของสังคมไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.6	การเห็นคุณค่าของสถาบันหลักอันเป็นพื้นฐานใ้ในการดำรงชีวิของคนไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.7	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นพื้นฐานใ้ในการดำรงชีวิของคนไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.8	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	2.58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.9	การคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ในประชาคมของโลก																
8.1	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ในโลก	25.92	63.22	4.06	-	-	-	71.62	22.58	4.00	-	-	73.63	-	2.50	-	-
8.2	สังคมและวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ในโลก	22.22	3.22	-	22.50	-	70.00	-	4.83	-	-	85.71	1.81	-	40.00	5.88	-
8.3	การเมืองและการปกครองของประเทศต่าง ๆ ในโลก	7.40	-	-	15.00	82.05	-	1.35	12.90	68.00	82.85	3.57	-	-	10.00	67.64	-
8.4	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ	-	3.22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.5	การเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการขยายตัวของชาติตะวันตก	14.81	3.22	-	22.50	-	15.50	-	4.83	12.00	-	-	1.81	-	32.50	11.16	-
8.6	บทบาทและปัญหาของประเทศต่าง ๆ ในโลกปัจจุบัน	18.51	9.03	20.32	35.50	2.56	7.50	-	8.06	16.00	17.14	-	5.45	2.43	2.50	14.70	-

ตารางที่ 6 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	บทที่															
		จำนวนขอย่อย	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
8	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ในประชาคม ของโลก (ต่อ)																
8.7	การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยกับ ต่างประเทศ	11.11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	ศาสนาและวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิต																
9.1	ศาสนาและวัฒนธรรมของประชาชนในท้องถิ่น	-	-	-	7.50	-	25.00	-	-	-	-	14.28	-	-	20.00	-	
9.2	การดำเนินชีวิตของประชาชนตามแนวคิดของศาสนา	-	-	-	7.50	-	30.00	-	-	-	-	14.28	-	-	10.00	-	
9.3	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและศาสนธรรม	-	-	-	5.00	-	7.50	-	-	-	-	3.57	0.40	-	-	-	
9.4	ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9.5	อิทธิพลของศาสนาที่มีต่อการดำรงชีวิตของประชาชน	-	-	-	-	-	30.00	-	-	-	-	-	-	-	25.00	-	
10	ความเข้าใจในแผนที่																
10.1	การอ่านแผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	-	6.45	3.25	2.50	-	-	13.51	14.51	-	-	-	10.92	14.63	5.00	-	
10.2	การเขียนแผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10.3	การใช้แผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	-	6.45	10.25	2.50	-	-	13.51	4.83	4.00	-	-	5.45	-	5.00	-	
	รวมทั้งสิ้น	12.96	16.84	22.20	1.85	17.95	22.50	19.19	24.84	9.60	10.00	13.75	19.09	17.56	16.00	11.18	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	บทที่														รวม	
		16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28			
		จำนวนขอย่อย														1394	
1	ความเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข																
1.1	การเห็นคุณค่าของสถาบันหลักอันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของคนไทย	-	7.14	12.82	4.76	42.85	-	10.41	-	-	-	-	-	-	-	-	1.72
1.2	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของคนไทย	-	11.90	2.56	9.52	9.52	3.70	2.08	-	-	-	-	-	-	-	-	1.00
1.3	การปฏิบัติหน้าที่ของทนายทนาย	-	4.76	-	-	-	-	2.08	-	-	-	-	-	-	-	-	0.28
1.4	การรู้จักใช้สิทธิและเสรีภาพตามขอบเขตของกฎหมาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.14*
1.5	การเลือกสรรคุณธรรมที่นำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม	-	-	2.56	4.76	-	85.18	2.08	-	-	-	-	-	-	-	-	2.08
1.6	การปฏิบัติตนเพื่ออยู่ร่วมกันในสังคมที่ก้าวทัน	-	4.76	2.56	-	-	11.11	2.08	-	-	-	-	-	-	-	-	0.50
2	ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย																
2.1	รูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตย	-	-	-	2.38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.22
2.2	การปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	-	-	-	14.28	-	-	2.08	-	-	-	-	-	-	-	-	0.64
2.3	บทบาทและหน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	-	-	-	-	-	4.76	11.11	-	-	-	-	-	-	-	-	0.28
2.4	สิทธิและเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	-	-	-	7.14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.21

ตารางที่ 6 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมนิยมที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับมโนทัศน์สังคมนิยมที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมนิยม	บทที่														รวม	
		จำนวนข้อย่อย	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28		
3	ความรักชาติ																
3.1	ความสามัคคีในผลงานอันดีของคนไทย	-	11.90	15.38	16.66	4.76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.96
3.2	ความสามัคคีของคนในชาติ	-	4.76	-	4.76	-	-	18.75	-	-	-	-	-	-	-	-	1.00
3.3	การขำรงรักษาไว้ซึ่งเอกราช	-	14.28	2.56	7.14	-	-	4.16	-	-	-	-	-	-	-	-	0.86
3.4	การเสียสละเพื่อส่วนรวม	-	4.76	2.56	4.76	-	29.62	18.75	-	-	-	-	-	-	-	-	1.57
3.5	การรักษาแบบอย่างวัฒนธรรมประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ ที่ดีของชาติ	-	4.76	2.56	2.38	4.76	-	4.16	-	-	-	-	-	-	-	-	0.50
3.6	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	-	-	-	-	-	4.16	-	39.58	3.44	-	-	-	-	-	1.86
3.7	การอนุรักษ์สมบัติของชาติ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.8	การปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะ เป็นพลเมืองดีของประเทศ	-	4.76	2.56	-	-	7.40	4.16	-	-	-	-	-	-	-	-	0.50
4	ประวัติศาสตร์และพัฒนาการของชาติไทย																
4.1	การเมืองและการปกครองของไทย	-	26.19	12.82	21.42	9.52	-	6.25	-	-	-	-	-	-	-	-	2.15
4.2	สังคมและวัฒนธรรมของไทย	-	14.28	43.58	19.04	66.66	3.70	10.41	-	-	-	-	-	-	-	-	3.65
4.3	เศรษฐกิจของไทย	-	14.28	17.94	23.80	14.28	-	4.16	-	-	-	-	-	-	-	-	2.00
5	ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต																
5.1	การตัดสินใจเลือกหลักแหล่งที่อยู่อาศัยให้เหมาะสม	-	2.38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.51
5.2	การประกอบอาชีพให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	-	2.38	2.56	2.38	4.76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.57
5.3	การตระหนักในปัญหาประชากรและสิ่งแวดล้อม	3.70	-	-	2.38	-	14.81	8.33	100	100	75.86	8.00	44.44	-	-	-	14.06
5.4	ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน	-	2.38	5.12	21.42	-	-	31.25	-	-	-	50.00	-	-	-	-	8.60

ตารางที่ 6 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	มโนทัศน์สังคมศึกษา													รวม	
		มโนทัศน์ที่ 16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28		
		จำนวนร้อยละ	54	42	39	42	21	27	48	26	48	29	50	27	27	1394
5	ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต (ต่อ)															
5.5	ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการขยายตัวของภาคเกษตรกรรมเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	5.55	7.14	23.07	11.90	-	-	-	-	-	-	-	6.00	-	-	1.64
6	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศ															
6.1	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาและวิเคราะห์ข้อเท็จจริง	-	-	-	4.76	-	-	2.08	3.84	43.75	-	-	-	-	-	4.01
6.2	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการรวบรวมข้อเท็จจริงและข้อมูลทางประวัติศาสตร์	3.70	-	-	-	-	-	-	7.69	-	-	-	-	-	-	1.07
6.3	การวิเคราะห์การกระทำของคนของบุคคลซึ่งทำประโยชน์ในสังคมโดยมีหลักฐานและเหตุผลประกอบ	-	4.76	51.28	28.57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.94
6.4	การเลือกสรรคุณธรรมที่นำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนและสังคม	-	-	5.12	2.38	-	85.18*	2.08	-	-	-	-	-	-	-	2.08
6.5	ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและแนวทางเบื้องต้นที่จะนำไปพัฒนาประเทศ	1.85	4.76	35.89	33.33	-	14.81	33.33	7.69	12.50	62.06	2.00	-	-	-	8.03
6.6	การวิเคราะห์ปัญหาทางภูมิศาสตร์อันมีผลต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาของประเทศต่าง ๆ เปรียบเทียบกับประเทศไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	4.16	10.34	10.00	-	-	-	1.00

ตารางที่ 6 ร้อยละของความสอดคล้องของมโนทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับมโนทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	มโน ทัศน์ ที่	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	รวม
			จำนวน รอยยอ	54	42	39	42	21	27	48	26	46	29	50	27	
7	ความรักและความผูกพันกับท้องถิ่นของตน															
7.1	ลักษณะและปัญหาทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.2	การตัดสินใจเลือกแหล่งที่อยู่อาศัยใ้กันอย่างเหมาะสม		-	2.38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.51
7.3	การประกอบอาชีพใ้กันอย่างเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น		-	2.38	2.56	2.38	4.76	-	-	-	-	-	-	-	-	16.29
7.4	การนำความรู้ทางภูมิศาสตร์ไปใ้ใช้ในชีวิิตประจำวันใ้กันอย่างดี		-	-	2.56	-	-	-	-	-	12.50	-	-	-	-	2.08
7.5	ความเข้าใจใ้ในลักษณะของสังคมไทย		-	4.76	7.69	2.38	42.85	11.11	12.50	-	-	-	-	-	-	1.72
7.6	การเห็นคุณค่าของสถาบันหลักอันเป็นพื้นฐานใ้ในการดำรงชีวิิตของคนไทย		-	7.14	12.82	4.76	38.09	-	10.41	-	-	-	-	-	-	1.64
7.7	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นพื้นฐานใ้ในการดำรงชีวิิตของคนไทย		-	14.28	2.56	11.90	14.28	7.40	2.08	-	-	-	-	-	-	1.29
7.8	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		-	-	-	-	-	-	2.08	-	39.52	3.44	-	-	-	1.79
7.9	การคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม		-	4.76	5.12	-	-	51.84	6.25	-	-	6.89	-	-	-	1.64
8	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ใ้ในประชาคมของโลก															
8.1	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ใ้ในโลก		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18.65
8.2	สังคมและวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ใ้ในโลก		33.33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.03
8.3	การเมืองและการปกครองของประเทศต่าง ๆ ใ้ในโลก		-	-	-	9.52	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.11
8.4	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ		-	28.54	15.38	35.71	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.08
8.5	การเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการขยายตัวของชาติกะวันตก		25.92	14.28	28.20	19.04	52.38	3.70	-	-	-	-	10.00	-	-	7.41
8.6	บทบาทและปัญหาของประเทศต่าง ๆ ใ้ในโลกปัจจุบัน		-	-	-	-	-	-	19.23	2.08	-	-	82.00	14.81	-	11.47

ตารางที่ 6 ร้อยละของความสอดคล้องของโมทัศน์สังคมศึกษาที่นำเสนอในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับโมทัศน์สังคมศึกษาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ต่อ)

ลำดับ ที่	โมทัศน์สังคมศึกษา	บทที่															รวม
		16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28			
		จำนวนข้อย่อย	54	42	39	42	21	27	48	26	48	29	50	27	27	1394	
8	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ในประชาคม ของโลก (ต่อ)																
8.7	การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยกับ ต่างประเทศ	-	4.76	7.69	14.28	-	-	-	-	-	-	-	6.00	-	-	1.21	
9	ศาสนาและวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิต																
9.1	ศาสนาและวัฒนธรรมของประชาชนในท้องถิ่น	-	2.38	2.56	-	4.76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.00	
9.2	การทำเนิชีวิตของประชาชนตามแนวคิดของศาสนา	5.55	11.90	-	-	14.28	55.55	-	-	-	-	-	-	-	-	3.51	
9.3	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและศาสนธรรม	5.55	9.52	2.56	-	4.76	25.92	4.16	3.84	-	-	-	7.40	-	-	2.00	
9.4	ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของไทย	-	4.76	-	-	66.66	14.81	-	-	-	-	-	-	-	-	1.43	
9.5	อิทธิพลของศาสนาที่มีต่อการดำรงชีวิตของประชาชน	16.66	9.52	-	-	9.52	3.70	-	-	-	-	-	-	-	-	2.72	
10	ความเข้าใจในแผนที่																
10.1	การอ่านแผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29.62	4.78	
10.2	การเขียนแผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37.03	0.71	
10.3	การใช้แผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	-	-	-	-	-	-	-	-	23.07	-	-	-	-	33.33	3.94	
	รวมทั้งสิ้น	10.18	27.38	33.07	35.00	41.42	44.07*	21.04	16.53	25.41	16.20	17.60	14.81	10.00*	19.69		

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 6 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่า โน้ตค้นสังคมนาที่นำเสนอในหนังสือเรียน มีความสอดคล้องกับมโน้ตค้นสังคมนาที่กำหนดจากจุดประสงค์ของหลักสูตรสังคมนา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในหนังสือเรียนสังคมนา "โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 19.89

เมื่อพิจารณาความสอดคล้องของมโน้ตค้นสังคมนาที่ย่อยพบว่ามีมากที่สุดในหนังสือเรียนสังคมนา "โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คือ มโน้ตค้นสังคมนาย่อยที่ 8.1 เรื่อง "ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ในโลก" คิดเป็นร้อยละ 18.65 และมโน้ตค้นสังคมนาย่อยที่ไม่ปรากฏในหนังสือเรียนเลย คือ มโน้ตค้นย่อยที่ 3.7 และ 7.1 เรื่อง "การอนุรักษ์สมบัติของชาติ" และ "ลักษณะและปัญหาทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย"

ถ้าพิจารณาเนื้อหารายวิชาปรากฏว่ามีมโน้ตค้นสังคมนาที่ย่อยที่นำเสนอในหนังสือเรียนที่สอดคล้องกับมโน้ตค้นสังคมนาที่กำหนดจากจุดประสงค์ของหลักสูตรสังคมนา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเนื้อหาวิชา เรื่อง "จริยธรรมกับการพัฒนาประเทศ" มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.07 และพบว่ามโน้ตค้นสังคมนาย่อยที่ 6.4 "การเลือกสรรคุณธรรมที่พึงนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนและสังคม" มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 85.18 มีมโน้ตค้นสังคมนาย่อยที่ 1.4 "การรู้จักใช้สิทธิและเสรีภาพตามขอบเขตของกฎหมาย" น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 0.14 และมโน้ตค้นสังคมนาที่ย่อยที่นำเสนอในหนังสือเรียน สอดคล้องกับมโน้ตค้นสังคมนาที่กำหนดจากหลักสูตรสังคมนา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเนื้อหาวิชาของบทเรียน เรื่อง "ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ ตอนโลกกลุ่มที่สอง" น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 9.60

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 การนำเสนอมติชนสังคมศึกษาในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	จำนวน		ร้อยละ	
		มโนทัศน์	ความถี่	ความถี่	ร้อยละ
1	ความเป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็น ประมุข				
1.1	การเห็นคุณค่าของสถาบันหลักอัน เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของ คนไทย	33	26	78.78	7
1.2	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอัน เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของ คนไทย	44	34	77.27	10
1.3	การปฏิบัติหน้าที่ของตนตาม กฎหมาย	8	6	75.00	2
1.4	การรู้จักใช้สิทธิและเสรีภาพตาม ขอบเขตของกฎหมาย	16	13	81.25	3
1.5	การเลือกสรรคุณธรรมที่พึงนำไป ปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้ เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม	64	52	81.25	12
1.6	การปฏิบัติตนเพื่ออยู่ร่วมกันใน สังคมไทยด้วยกัน	2	2	100.00	
	รวม	167	133	79.64	34

ตารางที่ 7 การนำเสนอโน้ตค้นคว้าในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	จำนวน มโนทัศน์	ในคนพบด้วยตนเอง			
			บรรยาย ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
2	ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย					
2.1	รูปแบบการปกครองแบบ ประชาธิปไตย	17	15	88.23	2	11.76
2.2	การปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	40	30	75.00	10	25.00
2.3	บทบาทและหน้าที่ของประชาชนใน ระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข	21	16	76.19	5	23.80
2.4	สิทธิและเสรีภาพในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข	7	6	85.70	1	14.28
	รวม	85	67	78.82	18	21.17
3	ความรักชาติ					
3.1	ความซาบซึ้งในผลงานอันดีเด่น ของคนไทย	15	14	93.33	1	6.66
3.2	ความสามัคคีของคนในชาติ	5	4	80.00	1	20.00
3.3	การธำรงรักษาไว้ซึ่งเอกราช	23	20	86.95	3	13.04
3.4	การเสียสละเพื่อส่วนรวม	11	9	81.82	2	18.18
3.5	การรักษาแบบอย่างวัฒนธรรม ประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ที่ดี ของชาติ	25	22	88.00	3	12.00

ตารางที่ 7 การนำเสนอแนวคิดค้นคว้าในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	จำนวน		ให้คนพบด้วยตนเอง	
		มโนทัศน์	บรรยาย ความถี่ ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
3	ความรักชาติ (ต่อ)				
	3.6 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	20	17 85.00	3	15.00
	3.7 การอนุรักษ์สมบัติของชาติ	13	13 100.00		
	3.8 การปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองดีของประเทศ	9	7 77.78	2	22.22
	รวม	121	106 87.60	15	12.39
4	ประวัติศาสตร์และพัฒนาการของชาติไทย				
	4.1 การเมืองและการปกครองของไทย	49	42 85.71	7	14.28
	4.2 สังคมและวัฒนธรรมของไทย	48	38 79.16	10	20.83
	4.3 เศรษฐกิจของไทย	7	5 71.43	2	28.57
	รวม	104	85 81.73	19	18.26
5.	ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต				
	5.1 การตัดสินใจเลือกแหล่งที่อยู่อาศัยได้อย่างเหมาะสม	3	2 66.68	1	33.33
	5.2 การประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	22	17 77.27	5	22.73
	5.3 การตระหนักในปัญหาประชากรและสิ่งแวดล้อม	110	64 58.18	46	41.81
	5.4 ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน	36	28 77.78	8	22.22

ตารางที่ 7 การนำเสนอโมทัศน์สังคมศึกษาในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	โมทัศน์สังคมศึกษา	จำนวน		ร้อยละ		
		มโนทัศน์	ความถี่	มโนทัศน์	ความถี่	
5	ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต (ต่อ)					
5.5	ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการขยายตัวของชาติตะวันตกเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	4	2	50.00	2	50.00
	รวม	175	113	64.57	62	35.42
6	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ปัญหา และพัฒนาประเทศ					
6.1	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาและวิเคราะห์ข้อเท็จจริง	12	7	58.33	5	41.66
6.2	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการรวบรวมข้อเท็จจริงและข้อมูลทางประวัติศาสตร์	22	13	59.09	9	40.90
6.3	การวิเคราะห์การกระทำตลอดจนผลงานของบุคคลซึ่งทำประโยชน์ในสังคมโดยมีหลักฐานและเหตุผลประกอบ	41	30	73.17	11	26.82
6.4	การเลือกสรรคุณธรรมที่พึงนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนและสังคม	65	52	80.00	13	20.00
6.5	ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและแนวทางการดำเนินงานที่จะนำไปพัฒนาประเทศ	121	83	68.59	38	31.40

ตารางที่ 7 การนำเสนอมนทัศน์สังคมศึกษาในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	จำนวน		ร้อยละ	
		มโนทัศน์	ความถี่	ความถี่	ร้อยละ
6	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ ปัญหา และพัฒนาประเทศ (ต่อ)				
6.6	การวิเคราะห์ปัญหาทางภูมิศาสตร์อัน มีผลต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนา ของประเทศต่าง ๆ เปรียบเทียบกับ ประเทศไทย	3	2	66.67	33.33
	รวม	264	187	70.84	29.16
7	ความรักและความผูกพันกับท้องถิ่นของตน				
7.1	ลักษณะและปัญหาทางภูมิศาสตร์ของ ประเทศไทย	37	24	64.86	35.14
7.2	การตัดสินใจเลือกแหล่งที่อยู่อาศัย ได้อย่างเหมาะสม	2	2	100.00	-
7.3	การประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม กับสภาพท้องถิ่น	23	18	78.26	21.74
7.4	การนำความรู้ทางภูมิศาสตร์ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างดี	23	15	65.22	34.78
7.5	ความเข้าใจในลักษณะของสังคมไทย	30	23	76.66	23.33
7.6	การเห็นคุณค่าของสถาบันหลักอันเป็น พื้นฐานในการดำรงชีวิตของคนไทย	38	29	76.31	23.68
7.7	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นพื้น ฐานในการดำรงชีวิตของคนไทย	47	36	76.59	23.40

ตารางที่ 7 การนำเสนอมนต์ศัณสัคมศึกษาในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มนต์ศัณสัคมศึกษา	จำนวน มนต์ศัณ	บรรยาย		ใ้คนพบควยตนเอง	
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
7	ความรักและความผูกพันกับท้องถิ่นของตน (ต่อ)					
7.8	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	22	19	86.36	3	13.60
7.9	การคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม	6	5	83.33	1	16.66
	รวม	228	171	75.00	57	25.00
8	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับ ประเทศต่าง ๆ ในประชาคมของโลก					
8.1	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศ ต่าง ๆ ในโลก	-	-	-	-	-
8.2	สังคมและวัฒนธรรมของประเทศ ต่าง ๆ ในโลก	5	3	60.00	2	40.00
8.3	การเมืองและการปกครองของ ประเทศต่าง ๆ ในโลก	4	3	75.00	1	25.00
8.4	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับ ต่างประเทศ	9	6	66.66	3	33.33
8.5	การเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการ ขยายตัวของชาติตะวันตก	1	1	100.00	-	-
8.6	บทบาทและปัญหาของประเทศต่าง ๆ ในโลกปัจจุบัน	1	1	100.00	-	-

ตารางที่ 7 การนำเสนอโมทัศน์สังคมศึกษาในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	จำนวน มโนทัศน์	บรรยาย		ทัศนพบควยตนเอง	
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
8	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับ ประเทศต่าง ๆ ในประชาคมของโลก (ต่อ)					
	8.7 การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่าง ประเทศไทยกับต่างประเทศ	3	3	100.00	-	-
	รวม	23	17	73.91	6	26.08
9	ศาสนาและวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิต					
	9.1 ศาสนาและวัฒนธรรมของประชาชน ในท้องถิ่น	23	23	100.00	-	-
	9.2 การดำเนินชีวิตของประชาชนตามแนว คิดของศาสนา	66	58	87.87	8	12.12
	9.3 การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและ ศาสนธรรม	76	70	92.10	6	7.89
	9.4 ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมของไทย	22	18	81.82	4	18.18
	9.5 อิทธิพลของศาสนาที่มีต่อการดำรง ชีวิตของประชาชน	56	48	85.71	8	14.28
	รวม	243	217	89.30	26	10.69

ตารางที่ 7 การนำเสนอมนต์ศน์สังคมศึกษาในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"ประเทศของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มนต์ศน์สังคมศึกษา	จำนวน		ในคนพบด้วยตนเอง		
		มนต์ศน์	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
10	ความเข้าใจในแผนที่					
10.1	การอ่านแผนที่ให้สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชา	37	17	45.94	20	54.05
10.2	การเขียนแผนที่ให้สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชา	12	5	41.66	7	58.33
10.3	การใช้แผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อ หาวิชา	19	7	50.50	7	50.50
	รวม	63	29	46.03	34	53.96
	รวมทั้งสิ้น	1473	1125	76.37	348	23.62

จากตารางที่ 7 แสดงว่าโดยส่วนรวม การนำเสนอมนต์ศน์สังคมศึกษาในหนังสือเรียนสังคมศึกษา ประเทศของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใช้วิธีนำเสนอแบบบรรยาย (Expository) มากกว่าการนำเสนอแบบให้คนพบด้วยตนเอง (Discovery) คือนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 76.37

เมื่อพิจารณามนต์ศน์สังคมศึกษาหลักที่มีการนำเสนอแบบบรรยายมากที่สุด คือ มนต์ศน์หลักข้อ 9 "ศาสนาและวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตคิดเป็นร้อยละ 89.30 รองลงมา คือ มนต์ศน์หลักข้อ 3 "ความรักชาติ" คิดเป็นร้อยละ 87.60 และเมื่อพิจารณามนต์ศน์ย่อยของแต่ละมนต์ศน์หลักที่ใช้วิธีการนำเสนอแบบบรรยายมากที่สุดเรียงตามลำดับข้อของมนต์ศน์ดังนี้

มนต์ศน์ย่อย 1.6 "การปฏิบัติตนเพื่ออยู่ร่วมกันในสังคมได้ดียิ่งขึ้น" คิดเป็นร้อยละ

- มโนทัศน์ย่อย 2.1 "รูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตย" คิดเป็นร้อยละ 88.23
- มโนทัศน์ย่อย 3.7 "การอนุรักษ์สมบัติของชาติ" คิดเป็นร้อยละ 100.00
- มโนทัศน์ย่อย 4.1 "การเมืองและการปกครองของไทย" คิดเป็นร้อยละ 85.71
- มโนทัศน์ย่อย 5.4 "ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน" คิดเป็นร้อยละ 77.78
- มโนทัศน์ย่อย 6.4 "การเลือกสรรคุณธรรมที่พึงนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนและสังคม" คิดเป็นร้อยละ 80.00
- มโนทัศน์ย่อย 7.2 "การตัดสินใจเลือกหลักแหล่งที่อยู่อาศัยได้อย่างเหมาะสม" คิดเป็นร้อยละ 100.00
- มโนทัศน์ย่อย 8.5 "การเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการขยายตัวของชาติตะวันตก" คิดเป็นร้อยละ 100.00
- มโนทัศน์ย่อย 8.6 "บทบาทและปัญหาของประเทศต่าง ๆ ในโลกปัจจุบัน" คิดเป็นร้อยละ 100.00
- มโนทัศน์ย่อย 8.7 "การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ" คิดเป็นร้อยละ 100.00
- มโนทัศน์ย่อย 9.3 "การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและศาสนาธรรม" คิดเป็นร้อยละ 92.10
- มโนทัศน์ย่อย 10.3 "การใช้แผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหา" คิดเป็นร้อยละ 50.50

เมื่อพิจารณามโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่มีการนำเสนอแบบค้นพบด้วยตนเองมากที่สุด คือ มโนทัศน์หลักข้อ 10 "ความเข้าใจในแผนที่" คิดเป็นร้อยละ 53.96 และเมื่อพิจารณามโนทัศน์ย่อยของแต่ละมโนทัศน์หลักที่มีการนำเสนอแบบให้ผู้เรียนค้นพบด้วยตนเองมากที่สุดเรียงตามข้อของมโนทัศน์ดังนี้

- มโนทัศน์ย่อย 1.3 "การปฏิบัติหน้าที่ของตนตามกฎหมาย" คิดเป็นร้อยละ 25.00
- มโนทัศน์ย่อย 2.2 "การปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข"
คิดเป็นร้อยละ 25.00
- มโนทัศน์ย่อย 3.8 "การปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองดีของประเทศ"
คิดเป็นร้อยละ 22.22
- มโนทัศน์ย่อย 4.3 "เศรษฐกิจของไทย" คิดเป็นร้อยละ 28.57
- มโนทัศน์ย่อย 5.5 "ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการขยายตัวของชาติตะวันตกเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้" คิดเป็นร้อยละ 50.00
- มโนทัศน์ย่อย 6.1 "การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาและวิเคราะห์ข้อเท็จจริง" คิดเป็นร้อยละ 41.66
- มโนทัศน์ย่อย 7.1 "ลักษณะและปัญหาทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย" คิดเป็น
ร้อยละ 35.14
- มโนทัศน์ย่อย 8.1 "สังคมและวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ในโลก" คิดเป็น
ร้อยละ 40.00
- มโนทัศน์ย่อย 9.4 "ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของไทย" คิดเป็น
ร้อยละ 18.18
- มโนทัศน์ย่อย 10.2 "การเขียนแผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา" คิดเป็นร้อยละ
58.33

ตารางที่ 8 การนำเสนอโน้ตค้นคว้าในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"เพื่อนบ้านของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	จำนวน		ให้คนพบด้วยตนเอง	
		มโนทัศน์	บรรยาย ความถี่ ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1	ความเป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็น ประมุข				
1.1	การเห็นคุณค่าของสถาบันหลักอัน เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของ คนไทย	5	4 80.00	1	20.00
1.2	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอัน เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของ คนไทย	7	5 71.40	2	28.57
1.3	การปฏิบัติหน้าที่ของตนตาม กฎหมาย	18	13 72.22	5	27.77
1.4	การรู้จักใช้สิทธิและเสรีภาพตาม ขอบเขตของกฎหมาย	33	18 54.54	15	45.45
1.5	การเลือกสรรคุณธรรมที่พึงนำไป ปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้ เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม	34	24 70.58	10	29.41
1.6	การปฏิบัติตนเพื่ออยู่ร่วมกันใน สังคมใค้ด้วยกัน	10	7 70.00	3	30.00
	รวม	107	71 66.36	36	33.64

ตารางที่ 8 การนำเสนอโน้ตค้นคว้าในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"เพื่อนบ้านของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	จำนวน		ร้อยละ	
		มโนทัศน์	ความถี่	ความถี่	ร้อยละ
3	ความรักชาติ (ต่อ)				
	3.6 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	17	14	82.35	3
	3.7 การอนุรักษ์สมบัติของชาติ	9	8	88.88	1
	3.8 การปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองดีของประเทศ	5	4	80.00	1
	รวม	83	70	84.34	13
4	ประวัติศาสตร์และพัฒนาการของชาติไทย				
	4.1 การเมืองและการปกครองของไทย	43	34	79.06	9
	4.2 สังคมและวัฒนธรรมของไทย	14	12	85.72	2
	4.3 เศรษฐกิจของไทย	8	6	75.00	2
	รวม	65	52	80.00	13
5.	ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต				
	5.1 การตัดสินใจเลือกแหล่งที่อยู่อาศัยได้อย่างเหมาะสม	1	1	100.00	-
	5.2 การประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	101	67	66.33	34
	5.3 การตระหนักในปัญหาประชากรและสิ่งแวดล้อม	61	44	72.13	17
	5.4 ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน	12	8	66.66	4

ตารางที่ 8 การนำเสนอโมทัศน์สังคมศึกษาในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"เพื่อนบ้านของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	จำนวน		ในคนพบด้วยตนเอง	
		มโนทัศน์	บรรยาย ความถี่ ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
5	ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต (ต่อ)				
5.5	ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการขยายตัวของชาติตะวันตกเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	17	12 70.58	5	29.41
	รวม	192	132 68.75	60	31.25
6	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ปัญหา และพัฒนาประเทศ				
6.1	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาและวิเคราะห์ข้อเท็จจริง	4	2 50.00	2	50.00
6.2	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการรวบรวมข้อเท็จจริงและข้อมูลทางประวัติศาสตร์	5	3 60.00	2	40.00
6.3	การวิเคราะห์การกระทำตลอดจนผลงานของบุคคลซึ่งทำประโยชน์ในสังคม โดยมีหลักฐานและเหตุผลประกอบ	5	3 60.00	2	40.00
6.4	การเลือกสรรคุณธรรมที่พึงนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนและสังคม	34	23 67.64	11	32.35
6.5	ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและแนวทางเบื้องต้นที่จะนำไปพัฒนาประเทศ	30	22 73.33	8	26.66

ตารางที่ 8 การนำเสนอโมทัศน์สังคมศึกษาในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"เพื่อบ้านของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	จำนวน		ร้อยละ		
		มโนทัศน์	ความถี่	ความถี่	ร้อยละ	
6	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ปัญหา และพัฒนาประเทศ (ต่อ)					
6.6	การวิเคราะห์ปัญหาทางภูมิศาสตร์อันมีผลต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาของประเทศต่าง ๆ เปรียบเทียบกับประเทศไทย	6	3	50.00	3	50.00
	รวม	84	56	66.67	28	33.33
7	ความรักและความผูกพันกับท้องถิ่นของตน					
7.1	ลักษณะและปัญหาทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย	1	1	100.00	-	-
7.2	การตัดสินใจเลือกแหล่งที่อยู่อาศัยได้อย่างเหมาะสม	1	1	100.00	-	-
7.3	การประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	77	49	63.63	28	36.36
7.4	การนำความรู้ทางภูมิศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างดี	36	25	69.44	11	30.55
7.5	ความเข้าใจในลักษณะของสังคมไทย	8	6	75.00	2	25.00
7.6	การเห็นคุณค่าของสถาบันหลักอันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของคนไทย	8	5	83.33	1	16.66
7.7	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของคนไทย	7	5	71.42	2	28.57

ตารางที่ 8 การนำเสนอโมทัศน์สังคมศึกษาในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"เพื่อนบ้านของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	จำนวน มโนทัศน์	บรรยาย		ให้คนพบด้วยตนเอง	
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
7	ความรักและความผูกพันกับท้องถิ่นของตน (ต่อ)					
7.8	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	13	10	76.92	3	23.07
7.9	การคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม	5	4	80.00	1	20.00
	รวม	154	106	68.83	48	31.17
8	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับ ประเทศต่าง ๆ ในประชาคมของโลก					
8.1	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศ ต่าง ๆ ในโลก	156	110	73.33	46	30.66
8.2	สังคมและวัฒนธรรมของประเทศ ต่าง ๆ ในโลก	62	48	77.41	14	22.58
8.3	การเมืองและการปกครองของ ประเทศต่าง ๆ ในโลก	36	28	77.78	8	22.22
8.4	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับ ต่างประเทศ	21	16	76.19	5	23.81
8.5	การเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการ ขยายตัวของชาติตะวันตก	25	20	80.00	5	20.00
8.6	บทบาทและปัญหาของประเทศต่าง ๆ ในโลกปัจจุบัน	29	23	79.31	6	20.68

ตารางที่ 8 การนำเสนอโมทัศน์สังคมศึกษาในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"เพื่อนบ้านของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	จำนวน มโนทัศน์	บรรยาย		ทัศนพหุคูณตนเอง	
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
8	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับ ประเทศต่าง ๆ ในประชาคมของโลก (ต่อ) 8.7 การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่าง ประเทศไทยกับต่างประเทศ	15	12	80.00	3	20.00
	รวม	344	257	74.70	87	25.29
9	ศาสนาและวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิต					
9.1	ศาสนาและวัฒนธรรมของประชาชน ในท้องถิ่น	34	29	85.29	5	14.71
9.2	การดำเนินชีวิตของประชาชนตามแนว คิดของศาสนา	34	29	85.29	5	14.71
9.3	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและ ศาสนธรรม	21	18	85.71	3	14.28
9.4	ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมของไทย	3	3	100.00	-	-
9.5	อิทธิพลของศาสนาที่มีต่อการดำรง ชีวิตของประชาชน	35	26	74.28	9	25.71
	รวม	127	105	82.68	22	17.32

ตารางที่ 8 การนำเสนอโน้ตค้นคว้าในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"เพื่อนบ้านของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	จำนวน มโนทัศน์	บรรยาย		ใ้คนพบด้วยตนเอง	
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
10	ความเข้าใจในแผนที่					
10.1	การอ่านแผนที่ให้สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชา	17	9	52.94	8	47.05
10.2	การเขียนแผนที่ให้สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชา	8	4	50.00	4	50.00
10.3	การใช้แผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อ หาวิชา	32	18	56.25	14	43.75
	รวม	57	31	54.38	26	45.61
	รวมทั้งสิ้น	1259	913	72.52	346	27.48

จากตารางที่ 8 แสดงว่าโดยส่วนรวม การนำเสนอโน้ตค้นคว้าในหนังสือเรียนสังคมศึกษา "เพื่อนบ้านของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้วิธีการนำเสนอแบบบรรยาย (Expository) มากกว่าการนำเสนอแบบให้คนพบด้วยตนเอง (Discovery) คือนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 72.52

เมื่อพิจารณาโน้ตค้นคว้าหลักที่มีการนำเสนอแบบบรรยายมากที่สุด คือ มโนทัศน์หลัก ข้อ 3 "ความรักชาติ" คิดเป็นร้อยละ 84.34 รองลงมาคือ มโนทัศน์หลัก ข้อ 9 "ศาสนาและวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิต" คิดเป็นร้อยละ 82.68 และเมื่อพิจารณาโน้ตค้นคว้าย่อยของแต่ละมโนทัศน์หลักที่ใช้วิธีการนำเสนอแบบบรรยายมากที่สุด เรียงตามลำดับข้อของมโนทัศน์ดังนี้

มโนทัศน์ย่อย 1.1 "การเห็นคุณค่าของสถาบันหลักอันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของคนไทย" คิดเป็นร้อยละ 80.00

- มโนทัศน์ย่อย 2.1 "รูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตย" คิดเป็นร้อยละ 73.33
- มโนทัศน์ย่อย 2.3 "บทบาทและหน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข" คิดเป็นร้อยละ 73.33
- มโนทัศน์ย่อย 3.1 "ความซื่อสัตย์ในผลงานอันดีของคนไทย" คิดเป็นร้อยละ 100.00
- มโนทัศน์ย่อย 4.2 "สังคมและวัฒนธรรมของไทย" คิดเป็นร้อยละ 85.72
- มโนทัศน์ย่อย 5.1 "การตัดสินใจเลือกหลักแหล่งที่อยู่อาศัยได้อย่างเหมาะสม" คิดเป็นร้อยละ 100.00
- มโนทัศน์ย่อย 6.5 "ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและแนวทางเบื้องต้นที่จะนำไปพัฒนาประเทศ" คิดเป็นร้อยละ 73.33
- มโนทัศน์ย่อย 7.1 "ลักษณะและปัญหาทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย" คิดเป็นร้อยละ 100.00
- มโนทัศน์ย่อย 7.2 "การตัดสินใจเลือกหลักแหล่งที่อยู่อาศัยได้อย่างเหมาะสม" คิดเป็นร้อยละ 100.00
- มโนทัศน์ย่อย 8.5 "การเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการขยายตัวของชาติตะวันตก" คิดเป็นร้อยละ 80.00
- มโนทัศน์ย่อย 8.7 "การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ" คิดเป็นร้อยละ 80.00
- มโนทัศน์ย่อย 9.4 "ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของไทย" คิดเป็นร้อยละ 100.00
- มโนทัศน์ย่อย 10.3 "การใช้แผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา" คิดเป็นร้อยละ 56.25

เมื่อพิจารณาโน้ตค้นสังคัมศึกษาหลักที่มีการนำเสนอแบบค้นพบด้วยตนเองมากที่สุด คือ
 มโนทัศน์หลักข้อ 10 "ความเข้าใจในแผนที่" คิดเป็นร้อยละ 45.61 และเมื่อพิจารณา
 มโนทัศน์ย่อยของแต่ละมโนทัศน์หลักที่มีการนำเสนอแบบให้ผู้เรียนค้นพบด้วยตนเองมากที่สุดเรียง
 ตามชื่อของมโนทัศน์ดังนี้

มโนทัศน์ย่อย 1.4 "การรู้จักใช้สิทธิและเสรีภาพตามขอบเขตของกฎหมาย" คิด
 เป็นร้อยละ 45.45

มโนทัศน์ย่อย 2.2 "การปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข"
 คิดเป็นร้อยละ 33.33

มโนทัศน์ย่อย 3.8 "การปฏิบัติหน้าที่ของทมิในฐานะ เป็นพลเมืองดีของประเทศ"
 คิดเป็นร้อยละ 20.00

มโนทัศน์ย่อย 4.3 "เศรษฐกิจของไทย" คิดเป็นร้อยละ 25.00

มโนทัศน์ย่อย 5.2 "การประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น" คิดเป็น
 ร้อยละ 33.66

มโนทัศน์ย่อย 6.1 "การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาและวิเคราะห์
 ข้อเท็จจริง" คิดเป็นร้อยละ 50.00

มโนทัศน์ย่อย 6.2 "การวิเคราะห์ปัญหาทางภูมิศาสตร์อันมีผลต่อการดำรงชีวิตและ
 การพัฒนาของประเทศต่าง ๆ เปรียบเทียบกับประเทศไทย" คิดเป็นร้อยละ 50.00

มโนทัศน์ย่อย 7.3 "การประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น" คิดเป็น
 ร้อยละ 36.36

มโนทัศน์ย่อย 8.1 "สถานะทางภูมิศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ในโลก" คิดเป็น
 ร้อยละ 30.66

มโนทัศน์ย่อย 9.5 "อิทธิพลของศาสนาที่มีต่อการดำรงชีวิตของประชาชน" คิดเป็น
ร้อยละ 25.71

มโนทัศน์ย่อย 10.2 "การเขียนแผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา" คิดเป็นร้อยละ
50.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 การนำเสนอโน้ตค้นคว้าศึกษาในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	จำนวน		ให้คนพบด้วยตนเอง	
		มโนทัศน์	บรรยาย ความถี่ ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1	ความเป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็น ประมุข				
1.1	การเห็นคุณค่าของสถาบันหลักอัน เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของ คนไทย	24	17 70.84	7	29.16
1.2	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอัน เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของ คนไทย	14	10 71.42	4	28.58
1.3	การปฏิบัติหน้าที่ของตนตาม กฎหมาย	4	1 25.00	3	75.00
1.4	การรู้จักใช้สิทธิและเสรีภาพตาม ขอบเขตของกฎหมาย	2	1 50.00	1	50.00
1.5	การเลือกสรรคุณธรรมที่พึงนำไป ปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้ เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม	29	20 68.96	9	31.04
1.6	การปฏิบัติตนเพื่ออยู่ร่วมกันใน สังคมใค้ด้วยดี	7	4 57.16	3	42.85
	รวม	80	53 66.25	27	33.75

ตารางที่ 9 การนำเสนอโน้ตค้นสังคมนาในหนังสือเรียนสังคมนา เรื่อง
"โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมนา	จำนวน มโนทัศน์	บรรยาย		ให้คนพบควยตนเอง	
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
2	ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย					
2.1	รูปแบบการปกครองแบบ ประชาธิปไตย	31	19	61.30	12	38.70
2.2	การปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	9	4	44.44	5	55.56
2.3	บทบาทและหน้าที่ของประชาชนใน ระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข	4	2	50.00	2	50.00
2.4	สิทธิและเสรีภาพในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข	3	1	33.33	2	66.67
	รวม	47	26	55.31	21	44.68
3	ความรักชาติ					
3.1	ความซาบซึ้งในผลงานอันดีเอน ของคนไทย	19	13	68.42	6	31.57
3.2	ความสามัคคีของคนในชาติ	14	10	71.42	4	28.58
3.3	การขำรงรักษาไว้ซึ่งเอกราช	12	8	66.67	4	33.33
3.4	การเสียสละเพื่อส่วนรวม	21	15	71.43	6	28.57
3.5	การรักษาแบบอย่างวัฒนธรรม ประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ที่ดี ของชาติ	7	4	57.16	3	42.85

ตารางที่ 9 การนำเสนอเนื้อหาสาระในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	เนื้อหาสาระ	จำนวน		ร้อยละ	
		จำนวน เนื้อหา	ความถี่	จำนวน เนื้อหา	ความถี่
3	ความรักชาติ (ต่อ)				
	3.6 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	26	18	69.23	8
	3.7 การอนุรักษ์สมบัติของชาติ	-	-	-	-
	3.8 การปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองดีของประเทศ	7	4	57.16	3
	รวม	106	72	67.92	34
4	ประวัติศาสตร์และพัฒนาการของชาติไทย				
	4.1 การเมืองและการปกครองของไทย	30	20	66.66	10
	4.2 สังคมและวัฒนธรรมของไทย	51	37	72.55	14
	4.3 เศรษฐกิจของไทย	28	20	71.42	8
	รวม	109	77	70.64	32
5.	ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต				
	5.1 การตัดสินใจเลือกแหล่งที่อยู่อาศัยได้อย่างเหมาะสม	49	33	67.34	16
	5.2 การประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	231	148	64.06	83
	5.3 การตระหนักในปัญหาประชากรและสิ่งแวดล้อม	196	132	67.34	64
	5.4 ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน	120	66	55.00	54

ตารางที่ 9 การนำเสนอมนทัศน์สังคมศึกษาในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มนทัศน์สังคมศึกษา	จำนวน		ทัศนพบควยตนเอง	
		มนทัศน์	บรรยาย ความถี่ ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
5	ความมีคุณภาพในการดำรงชีวิต (ต่อ) 5.5 ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการขยายตัวของ ชาติตะวันตกเข้ามาในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	23	15 65.21	8	34.78
	รวม	619	394 63.65	225	36.34
6	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ ปัญหา และพัฒนาประเทศ				
6.1	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ใน การแสวงหาและวิเคราะห์ข้อเท็จจริง	56	30 53.57	26	46.42
6.2	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการ รวบรวมข้อเท็จจริงและข้อมูลทาง ประวัติศาสตร์	15	8 53.33	7	46.66
6.3	การวิเคราะห์การกระทำตลอดจนผล งานของบุคคลซึ่งทำประโยชน์ในสังคม โดยมีหลักฐานและเหตุผลประกอบ	41	27 65.85	14	34.14
6.4	การเลือกสรรคุณธรรมที่พึงนำไปปฏิบัติ ในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดประโยชน์ แก่ตนและสังคม	29	20 68.96	9	31.04
6.5	ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและแนว ทางเมืองที่นำไปพัฒนาประเทศ	113	69 61.06	44	38.93

ตารางที่ 9 การนำเสนอมนทัศน์สังคมศึกษาในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มนทัศน์สังคมศึกษา	จำนวน มนทัศน์	บรรยาย		ในคนพบด้วยตนเอง	
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
6	การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ ปัญหา และพัฒนาประเทศ (ต่อ)					
6.6	การวิเคราะห์ปัญหาทางภูมิศาสตร์อัน มีผลต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนา ของประเทศต่าง ๆ เปรียบเทียบกับ ประเทศไทย	14	8	57.14	6	42.85
	รวม	268	162	60.44	106	39.55
7	ความรักและความผูกพันกับท้องถิ่นของตน					
7.1	ลักษณะและปัญหาทางภูมิศาสตร์ของ ประเทศไทย	-	-	-	-	-
7.2	การตัดสินใจเลือกแหล่งที่อยู่อาศัย ได้อย่างเหมาะสม	49	29	59.18	20	40.81
7.3	การประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม กับสภาพท้องถิ่น	255	160	62.74	95	37.25
7.4	การนำความรู้ทางภูมิศาสตร์ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างดี	9	6	66.66	3	33.33
7.5	ความเข้าใจในลักษณะของสังคมไทย	24	17	70.83	7	29.16
7.6	การเห็นคุณค่าของสถาบันหลักอันเป็น พื้นฐานในการดำรงชีวิตของคนไทย	23	16	69.56	7	30.43
7.7	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นพื้น ฐานในการดำรงชีวิตของคนไทย	18	12	66.66	6	33.33

ตารางที่ 9 การนำเสนอมนต์สันสกฤตศึกษาในหนังสือเรียนสันสกฤตศึกษา เรื่อง
"โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มนต์สันสกฤตศึกษา	จำนวน มนต์สัน	บรรยาย		ในคนพบควยตนเอง	
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
7	ความรักและความผูกพันกับท้องถิ่นของตน (ต่อ)					
7.8	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	25	17	68.00	8	32.00
7.9	การคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม	23	13	56.52	10	43.47
	รวม	426	270	63.38	156	36.61
8	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับ ประเทศต่าง ๆ ในประชาคมของโลก					
8.1	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศ ต่าง ๆ ในโลก	260	182	70.00	78	30.00
8.2	สังคมและวัฒนธรรมของประเทศ ต่าง ๆ ในโลก	112	74	66.07	38	33.92
8.3	การเมืองและการปกครองของ ประเทศต่าง ๆ ในโลก	127	80	62.99	47	37.00
8.4	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับ ต่างประเทศ	43	26	60.46	17	39.53
8.5	การเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการ ขยายตัวของชาติตะวันตก	104	72	69.23	32	30.76
8.6	บทบาทและปัญหาของประเทศต่าง ๆ ในโลกปัจจุบัน	160	110	68.75	50	31.25

ตารางที่ 9 การนำเสนอโมทัศน์สังคมศึกษาในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่อง
"โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคมศึกษา	จำนวน มโนทัศน์	บรรยาย		ทัศนคติของตนเอง	
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
8	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับ ประเทศต่าง ๆ ในประชาคมของโลก (ต่อ)					
	8.7 การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่าง ประเทศไทยกับต่างประเทศ	17	11	64.70	6	35.29
	รวม	823	555	67.43	268	32.56
9	ศาสนาและวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิต					
	9.1 ศาสนาและวัฒนธรรมของประชาชน ในท้องถิ่น	28	20	71.42	8	28.57
	9.2 การดำเนินชีวิตของประชาชนตามแนว คิดของศาสนา	49	34	69.38	15	30.61
	9.3 การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและ ศาสนธรรม	28	18	64.28	10	35.71
	9.4 ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมของไทย	20	14	70.00	6	30.00
	9.5 อิทธิพลของศาสนาที่มีต่อการดำรง ชีวิตของประชาชน	38	27	71.05	11	28.94
	รวม	163	113	69.32	50	30.67

ตารางที่ 9 การนำเสนอโน้ตค้นสังคศึกษาในหนังสือเรียนสังคศึกษา เรื่อง
"โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	มโนทัศน์สังคศึกษา	จำนวน		ร้อยละ		
		มโนทัศน์	ความถี่	ความถี่	ร้อยละ	
10	ความเข้าใจในแผนที่					
10.1	การอ่านแผนที่ให้สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชา	68	39	57.35	29	42.64
10.2	การเขียนแผนที่ให้สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชา	10	-	-	10	100.00
10.3	การใช้แผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อ หาวิชา	55	35	63.63	20	36.36
	รวม	133	74	55.63	59	44.36
	รวมทั้งสิ้น	2774	1796	64.74	978	35.25

จากตารางที่ 9 แสดงว่า โดยส่วนรวม การนำเสนอโน้ตค้นสังคศึกษาในหนังสือเรียนสังคศึกษา "โลกของเรา" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใช้วิธีการนำเสนอแบบบรรยาย (Expository) มากกว่าการนำเสนอแบบให้คนพบด้วยตนเอง (Discovery) คือ นำเสนอคิดเป็นร้อยละ 64.74

เมื่อพิจารณาโน้ตค้นสังคศึกษาหลัก ที่มีการนำเสนอแบบบรรยายมากที่สุด คือ มโนทัศน์หลักข้อ 4 "ประวัติศาสตร์และพัฒนาการของชาติไทย" คิดเป็นร้อยละ 70.64 รองลงมา คือ มโนทัศน์หลักข้อ 9 "ศาสนาและวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิต" คิดเป็นร้อยละ 69.32 และเมื่อพิจารณาโน้ตค้นย่อยของแต่ละมโนทัศน์หลักที่ใช้วิธีการนำเสนอแบบบรรยายมากที่สุด เรียงตามลำดับข้อของมโนทัศน์ ดังนี้

มโนทัศน์ย่อย 1.2 "การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของคนไทย" คิดเป็นร้อยละ 71.42

- มโนทัศน์ย่อย 2.1 "รูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตย" คิดเป็นร้อยละ 61.30
- มโนทัศน์ย่อย 3.4 "ความเสียสละเพื่อส่วนรวม" คิดเป็นร้อยละ 71.43
- มโนทัศน์ย่อย 4.2 "สังคมและวัฒนธรรมของไทย" คิดเป็นร้อยละ 72.55
- มโนทัศน์ย่อย 5.1 "การตัดสินใจเลือกหลักแหล่งที่อยู่อาศัยได้อย่างเหมาะสม" คิดเป็นร้อยละ 67.34
- มโนทัศน์ย่อย 5.3 "การตระหนักในปัญหาประชากรและสิ่งแวดล้อม" คิดเป็นร้อยละ 67.34
- มโนทัศน์ย่อย 6.4 "การเลือกสรรคุณธรรมที่พึงนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนและสังคม" คิดเป็นร้อยละ 68.96
- มโนทัศน์ย่อย 7.5 "ความเข้าใจในลักษณะของสังคมไทย" คิดเป็นร้อยละ 70.83
- มโนทัศน์ย่อย 8.1 "ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ในโลก" คิดเป็นร้อยละ 70.00
- มโนทัศน์ 9.1 "ศาสนาและวัฒนธรรมของประชาชนในประเทศต่าง ๆ" คิดเป็นร้อยละ 71.42
- มโนทัศน์ย่อย 10.3 "การใช้แผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา" คิดเป็นร้อยละ 63.63
- เมื่อพิจารณา มโนทัศน์สังคมศึกษาหลักที่มีการนำเสนอแบบค้นพบด้วยตนเองมากที่สุด คือ มโนทัศน์หลักข้อ 2 "ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย" คิดเป็นร้อยละ 44.68 และเมื่อพิจารณา มโนทัศน์ย่อยของแต่ละมโนทัศน์หลักที่มีการนำเสนอแบบให้ผู้เรียนค้นพบด้วยตนเองมากที่สุด เรียงตามลำดับข้อของมโนทัศน์ ดังนี้
- มโนทัศน์ย่อย 1.3 "การปฏิบัติหน้าที่ของตนตามกฎหมาย" คิดเป็นร้อยละ 75.00

มโนทัศน์ย่อย 2.4 "สิทธิและเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
เป็นประมุข" คิดเป็นร้อยละ 66.67

มโนทัศน์ย่อย 3.5 "การรักษาแบบอย่างวัฒนธรรมประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ที่ดีของ
ชาติ" คิดเป็นร้อยละ 42.85

มโนทัศน์ย่อย 3.8 "การปฏิบัติหน้าที่ของทมิในฐานะ เป็นพลเมืองดีของประเทศ"
คิดเป็นร้อยละ 42.85

มโนทัศน์ย่อย 4.1 "การเมืองและการปกครองของไทย" คิดเป็นร้อยละ 33.33

มโนทัศน์ย่อย 5.4 "ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน" คิด
เป็นร้อยละ 45.00

มโนทัศน์ย่อย 6.2 "การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการรวบรวมข้อเท็จจริงและ
ข้อมูลทางประวัติศาสตร์" คิดเป็นร้อยละ 40.90

มโนทัศน์ย่อย 7.9 "การคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม" คิดเป็นร้อยละ 43.47

มโนทัศน์ย่อย 8.4 "ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ" คิดเป็น
ร้อยละ 39.53

มโนทัศน์ย่อย 9.3 "การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและศาสนาธรรม" คิดเป็นร้อยละ
35.71

มโนทัศน์ย่อย 10.2 "การเขียนแผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา" คิดเป็นร้อยละ
100.00